

Näringslivets

Øresunds- fakta

Näringslivets Øresundsfakta

Innehållsförteckning

1	INTRODUKTION	4
2	ØRESUNDSREGIONENS ATTRAKTIONSKRAFT	5
2.1	Faktorer av betydelse för företagsetableringar	5
2.2	Infrastruktur och transporter	5
2.3	Företagsklimat	7
2.4	Tillgång till kvalificerad arbetskraft	8
2.5	Marknadsnärhet	9
2.6	Livskvalitet	9
2.7	Informationsteknik och Telekommunikationer....	10
3	ØRESUNDSREGIONEN SOM TILLVÄXTOMRÅDE	12
3.1	Betydelsen av kluster	12
3.2	Klusterbildning i Øresundsregionen	12
3.3	Øresundsregionens vetenskapliga styrka	13
3.4	Teknikparker och forskningsbyar	14
3.5	Prognoser för regionens tillväxt	14
	Ekonomisk tillväxt	14
	Sysselsättning och arbetskraft	14
	Byggmarknaden	14
	Hälsa, Läkemedel och Bioteknik	15
	Parti- och Detaljandel	15
	Livsmedel	15
	IT, Telekommunikation och Elektronik	15
4	NÄRINGS LIVETS INTEGRATION	16
	Integrationen gynnar företagen	16
	Företagen integrerar	16
5	FÖRETAG SOM ETABLERAT SIG I ØRESUNDSREGIONEN	20
	Livsmedel	20
	Hälsa, Läkemedel och Bioteknik	20
	IT, Telekommunikation och Elektronik	20
	Logistik och transporter	21
	Företagstjänster	22
	Parti- och Detaljhandel	22
	Bank och Finans	23
	Hotell och Fastigheter	23
	Övriga	23
	BILAGOR	24
	Bilaga 1: Undersökningar om faktorer som styr företags val av etableringsplats	24
	Bilaga 2: Universitet och högskolor i Øresundsregionen	25
	FOTNOTER	26

Föreliggande rapport innehåller fakta om Øresundsregionen ur ett företagsperspektiv. Utgångspunkt för redogörelsen är de faktorer som spelar störst roll vid en etablering av ett företag i en region. Skriften är avsedd att användas som underlag av företag som funderar på att etablera sig i regionen, eller av företag som redan finns i regionen och som önskar argument för att öka sin satsning i närområdet. Rapporten tjänar också som underlag för massmedia, studenter och personer som önskar veta mer om Øresundsregionen i allmänhet. Rapporten har författats av omvärldsanalytiker Henrik Andersson och Int. Ek. Mag. Therése Persson.

Sydsvenska Industri- och Handelskammaren tillhandahåller gärna ytterligare information, föredrag etc. i syfte att bistå ovanstående målgrupper. Citera oss gärna med angivande av källa!

Sedan 1999 arbetar Sydsvenska Industri- och Handelskammaren tillsammans med Handel, Transport og Serviceerhvervene (Danish Chamber of Commerce) i Øresund Industri & Handelskammare.

Malmö mars år 2003

SYDSVENSKA INDUSTRI- OCH HANDELSKAMMAREN
Information & Analys

Per Tryding
DIREKTÖR
per.tryding@handelskammaren.com

Meddela oss gärna dina synpunkter på rapporten och dess innehåll, antingen via e-post eller via telefon 040-690 24 00.

Kontaktperson Handel, Transport og Serviceerhvervene:
Ole Schmidt
CHEFKONSULENT
ole.schmidt@hts.dk

Kontaktperson Sydsvenska Industri- och Handelskammaren
Henrik Andersson
OMVÄRLDSANALYTIKER
henrik.andersson@handelskammaren.com

1 Introduktion

BYGGNATIONEN OCH ÖPPNANDET av den fasta förbindelsen över Öresund har inneburit ett starkt massmedialt fokus på Øresundsregionen och den potential som finns i en integration mellan Själland och Skåne. En integrerad Øresundsregion har utomordentlig internationell konkurrenskraft och kommer med all sannolikhet att bli ett av de dominerande områdena i Europa. Professor Wichmann Mathiessen vid Københavns Universitet har sammanfattat regionens kvaliteter i följande punkter:¹

- ~ Starkt och konkurrenskraftigt näringsliv med hög effektivitet, utbildningsnivå och innovativt klimat.
- ~ Framstående offentliga institutioner avseende högre utbildning, universitet och kulturliv.
- ~ Terminaler och trafikförbindelser i toppklass. Mycket goda internationella förbindelser.
- ~ God social miljö med hög välfärd.
- ~ Boendeyråden och fysisk planering av god standard.
- ~ Natur och fysisk miljö av unika kvaliteter.

”...bron binder södra Sverige till kontinenten och skapar ett nytt europeiskt ekonomiskt centrum som övertrumfar Stockholm och är jämbördigt med städer som Berlin, Hamburg, Zurich och Amsterdam”

*The New York Times*²

Øresundsregionen erbjuder också god geografisk närhet till den expanderande Östersjömarknaden och utgör dessutom norra Europas största lokala avsättningsmarknad. Med 3.5 miljoner invånare, nära 25% av Sveriges och Danmarks befolkning, finns det tillräckligt stort underlag för att skapa en region med bra utvecklingsmöjligheter och attraktionskraft. Samtidigt kan miljö- och trafikproblem hanteras och priserna är på en rimlig nivå. Sammantaget gör detta Øresundsregionen till den starkaste regionen i norra Europa och en mycket attraktiv etableringsplats för företag. Nedanstående tabell visar hur Øresundsregionen hävdar sig i Norden och i Europa.

Øresundsregionens placering relativt nordiska och europeiska regioner.

Faktor		Placering bland nordiska regioner	Placering bland europeiska regioner ³
Areal	21 000 km ²	–	–
Befolkningsmängd	3.5 miljoner	1	27
Bruttoregionprodukt (1996)	US\$ 120 mdr	1	11
Bruttoregionprodukt per capita	US\$ 34 500	1	3
Internationella flygförbindelser	Antal passagerare ~14 miljoner	1	9
Vetenskaplig styrka (artiklar i vetenskapliga tidskrifter åren 1996-98 inom områdena medicin, naturvetenskap & teknik)	Antal artiklar 23 792	1	6
Antal studerande på eftergymnasial nivå	>130 000	1	?

Källor: Statistiska Centralbyrån och Danmarks Statistik, Copenhagen Airports, Andersson & Wichmann Mathiessen, ”Øresundsregionen, Kreativitet, Integration, Vækst” (1993), Københavns kommun och Malmö stad, ”Our new/Vår nya/Vores nye region” (1999), Øresunds Brokonsortiet, DTU Analysis & Research Promotion Center (1999)

2 Øresundsregionens attraktionskraft

2.1 Faktorer av betydelse för företagsetableringar

OLIKA BRANSCHER OCH FÖRETAG och kanske också olika delar inom ett företag söker skilda förutsättningar för sin lokalisering. Förbättrade kommunikationer och transporter möjliggör en etablering av de olika delarna där det är som mest optimalt. Ett varuproducerande industriföretag söker kanske ett område med goda möjligheter till effektiva godstransporter och med låga fastighetspriser, medan kunskapsintensiva tjänsteföretag (eller industriföretagets forsknings- och utvecklingsavdelning) söker närhet till universitet och högskola och effektiva persontransporter.

Det finns ett flertal undersökningar som har studerat vilka faktorer som har störst betydelse för företagens val av etableringsplats (bilaga 1). Om man sammanfattar dessa undersökningar i en tabell, erhålls en uppfattning om vilka faktorer som är viktigast, se nedan.

Följande delar av kapitel 2 beskriver hur väl Øresundsregionen tillgodoser de höga kraven på dessa faktorer. Dessutom redovisas informationsteknik och telekommunikationer, vilka är faktorer som med åren har ökat i betydelse.

2.2 Infrastruktur och transporter

- ~ Behovet av effektiva person- och godstransporter ökar ständigt, bla som en följd av internationalisering och nya logistikstrategier
- ~ Øresundsregionen har ett mycket fördelaktigt geografiskt läge
- ~ Kastrup är Europas nionde största flygplats, Sveriges näst största inrikesflygplats och rankas som en av världens absolut bästa flygplatser
- ~ Sturup, Kristianstad och Ängelholm/Helsingborg är ytterligare flygplatser i Skåne
- ~ Tre av Sveriges sex största hamnar för godstrafik finns i Skåne
- ~ Helsingborgs hamn är en av världens största färjehamnar för passagerartrafik
- ~ Dansk logistik är bland världens främsta och den svenska rankas bland Europas mest effektiva

Faktorer av störst betydelse för företags val av etableringsplats. Siffran i tabellen anger deras placering i respektive studie.

Faktor	Europeiska bankunionen (6 faktorer)	Invest in Sweden Agency (6 faktorer)	Stockholms läns landsting (6 faktorer)	OECD (10 faktorer)	Healey & Baker (10 faktorer)
Infrastruktur/Transport	1	2	5	6	2
Företagsklimat	5 och 6	4 och 5	2	8	5
Arbetskraft, tillgång och kvalifikation	4	–	3	1 och 2	4
Marknadsnärhet (leverantör, kund)	–	3 och 6	–	7	1
Livskvalitet (kultur, natur, levnadskostnad)	2	1	4	3 och 10	9 och 10

Naturlig port till Östersjön

Utvecklingen inom informationstekniken, medlemskapet i EU och medföljande harmonisering av lagar och regler, internationaliseringen samt avregleringen av nationella marknader gör det möjligt för företag att etablera sig där förutsättningarna är som mest gynnsamma. Samtidigt tenderar även behovet av god infrastruktur och bra kommunikationer att öka. Detta gäller för såväl gods- som persontransporter. Øresundsregionen befinner sig i ett geografiskt mycket centralt läge, i synnerhet med tanke på de marknader som expanderar i forna Östeuropa. Regionen är en naturlig port till Östersjöområdet och har samtidigt mycket goda förbindelser med både övriga Europa och resten av världen. Kommunikationsmöjligheterna tillfredsställer både kraven på kostnadseffektiva godstransporter och på snabba persontransporter.

"Malmö ligger strategiskt bra till för våra transporter till övriga Norden samt Baltikum, Polen och Ryssland"

Patrik Nyholm, Teknisk chef Acerinox⁴

Effektiva transporter allt viktigare

Kravet på effektiva godstransporter ökar som en följd av flera faktorer. Just-In-Time-principen kan tillämpas som global strategi tack vare förbättrade kommunikationer mellan olika världsdelar. Dessutom ökar värdet på transporterat gods, vilket medför att kostnaderna för kapitalbindning stiger. Som exempel kan nämnas att värdet på det gods som transporteras mellan Sverige och övriga EU har ökat från 4000 kr per ton i början av 1970-talet till drygt 8000 kr per ton år 1996.⁵ Den logistiska utvecklingen går, bla som en följd av värdestegringen, mot allt högre grad av rullande lager i syfte att minimera transporttiderna och minska behovet av lagerbyggnader. I och med en ökande elektronisk handel, med transportkostnader upp mot 40% av en varas pris jämfört med nuvarande 10-20%, kommer behovet av effektiva transporter att öka ytterligare.

Resandet ökar

Persontransporterna i allmänhet, och de internationella i synnerhet, tenderar att öka i antal och räckvidd. Sedan 1980 har tex trafikarbetet över lag ökat med två procent per år inom EU, medan den internationella trafiken har ökat med 2.4% per år.⁶ Informationstekniken skapar nya kontakter mellan människor, vilket i sin tur leder till nya personliga möten. IT bidrar alltså inte till att reducera det totala resandet. Resandet ökar också

som en följd av internationaliseringen av handel, affärer och marknader. Invest in Sweden Agency har studerat anledningar till företagsutflyttningar och då funnit att ledningsgrupperna för större företag och deras divisioner befinner sig på resande fot allt större del av tiden. Som en konsekvens av detta kan tex Stockholm upplevas som alltför perifert för att fungera som ett effektivt säte för ett multinationellt företag.⁷ Resandet påverkas även av de fusioner och förvärv som präglar såväl mogna marknader som de nya tillväxtmarknaderna. Fusioner över nationsgränser intensifierar självfallet de internationella kontakterna mellan företagets olika delar.

Internationella flygplatser

Näringslivet i Øresundsregionen har tack vare den fasta förbindelsen fått tillgång till flera olika flygplatser, varav Kastrup (Copenhagen International Airport) är norra Europas överlägset största med avseende på internationell flygtrafik. Kastrup är med sina 113 internationella direktförbindelser per dag⁸ Europas nionde största flygplats och dessutom redan idag Sveriges näst största inrikesflygplats. Idag trafikeras 13 destinationer i Sverige med omkring 70 avgångar per dag.⁹

Kastrup utsågs i IATAs marknadsundersökning 2002 till världens bästa flygplats.¹¹ Flygplatsen har även utsetts till Europas bästa flygplats¹² och rankas bland de bästa i världen när det gäller omloppstider för gods med en genomsnittlig hanteringstid på tre timmar. Kastrup är den flygplats i Europa som har minst förseningar och störningar i trafiken¹³ och erbjuder dessutom det tredje bästa affärsutbudet bland världens flygplatser, bäst passagerarfaciliteter och det tredje bästa restaurangutbudet.¹⁴ Kastrup är en flygplats i absolut världsklass. Det totala passagerarantalet för 2001 var drygt 18 miljoner.¹⁵

Den näst största flygplatsen i regionen är Sturup, med drygt 2 miljoner passagerare per år.¹⁶ Flygplatsen har haft en mycket god utveckling i antal passagerare under de senaste åren. Denna utveckling spås fortsätta i framtiden, trots en temporär nedgång sedan den 11 september 2001, bland annat tack vare det ökade upptagningsområdet, som den fasta förbindelsen över Øresund medfört. Flygplatsens geografiska läge har även inneburit att ett antal både svenska och danska charter- och fraktbolag numera använder Sturup som bas för sin flygverksamhet, däribland TNT och UPS. Förutom Sturup finns det ytterligare två flygplatser i Skåne; Ängelholm/Helsingborg flygplats samt Kristianstad Airport med mycket trafik till Baltikum.

"Vinsten blir bättre ekonomi och snabbare service till kunderna – både i Danmark och södra Sverige"

Carl Viggo Östlund, VD TNT Skandinavien¹⁰

Välutvecklad hamnverksamhet

Øresundsregionen har dessutom en mycket väl utvecklad hamnverksamhet. Förutom Trelleborgs hamn gör fusionen mellan Københavns hamn och Malmö hamn till Copenhagen Malmö Port, denna till Nordens största efter Göteborg avseende godstrafik, med en årlig omsättning på drygt 13 miljoner ton¹⁷. Tre av Sveriges sex största hamnar för godstrafik finns därmed i Skåne, varav Helsingborgs hamn dessutom är en av världens största färjehamnar avseende passagerartrafik med 12 miljoner passagerare.¹⁸

Logistisk knutpunkt

Øresundsregionen är tack vare sitt geografiska läge och goda kommunikationer en utmärkt logistisk knutpunkt för trafik i hela Östersjöområdet. Den danska godshanteringen/logistiken rankas som världens främsta efter Singapore¹⁹ och i en annan undersökning rankas Sverige som det tredje bästa landet i Europa.²⁰ Skåne är den naturliga transitregionen för en mycket stor andel av godsflödet till och från Sverige och en stor del av Sveriges export transporteras via Skåne.²¹ Tillsammans med bla den starka koncentrationen av livsmedelsindustri har detta utvecklat skånska transporter och logistik. I Skåne finns 20% av de svenska åkerierna (att jämföra med ca elva procent av befolkningen).

2.3 Företagsklimat²²

- ~ Øresundsregionen erbjuder två typer av företagsklimat för samma avsättningsmarknad
- ~ Förmånliga fastighetspriser och hyresnivåer
- ~ Øresundsregionen har god tillgång till riskkapital

"Vi får ett naturligt försprång i förhållande till våra europeiska konkurrenter, som fortfarande kämpar med nationsgränserna"

Jonas Gulliksson, VD Ström & Gulliksson²³

En marknad – två företagsklimat

Det som skiljer Øresundsregionen från nationella regioner är att man kan erbjuda två nationers företagsklimat. Detta innebär att verksamheter kan etablera sig på den sida som svarar bäst mot deras behov och fortfarande få tillgång till hela avsättningsmarknaden. Som exempel kan nämnas att fastighetspriserna är avsevärt lägre på

den svenska sidan. Detta innebär att utrymmeskrävande verksamheter kan få lägre investeringskostnader genom att etablera sig i Skåne, samtidigt som man bibehåller den goda kontakten med den danska delen av marknaden. För företag som snabbt behöver mark för att bygga nya lokaler är den svenska hanteringen av planfrågor avsevärt mer decentraliserad än den danska, och därför ofta mer flexibel och snabbare. Företag som vill etablera sig centralt i befintliga lokaler upptäcker att hyresnivån relativt sett är mycket låg även i Köbenhavn. I nedanstående tabell redovisas kostnaderna för första klassens kontorslokaler i ett urval av städer.

Hyresnivåer för första klassens kontor²⁴

Stad	Kostnad per kvadratmeter och år (2001)
Stockholm	2500-3500 SEK
København	Ca 2000 SEK
Malmö	1600-2000 SEK

Hyran för förstaklasskontor i Köbenhavn är ca 2000 kr per kvadratmeter och år, vilket är lägst bland huvudstäderna i Europa. Hyrorna i Malmö har stigit i takt med det ökade intresset för Øresundsregionen, men är fortfarande tämligen modesta. Svenskt Fastighetsindex för 2001 visar att kontorsmarknaden i Malmö är den fastighetsmarknad som ger bäst totalavkastning, före både Göteborg och Stockholm, dvs att fastighetsbeståndet värderas högt.

Företag med en efterfrågan som varierar kraftigt, exempelvis med konjunkturen eller beroende på offentliga initiativ, kan ha behov av en flexibel personalstyrka. De kan dra nytta av den liberala danska arbetsmarknadslagstiftningen. Danmark har den tredje bästa situationen för företag i Europa avseende lagstiftning och lönenivåer (efter Ungern och Schweiz).²⁵ Vidare kan företag som på grund av tex en mycket konkurrensintensiv marknad har små vinstmarginaler dra nytta av den svenska bolagsskatten, vilken är den lägsta i EU tillsammans med Finland och Irland,²⁶ samtidigt som man kan verka i hela regionen.

Kunskap, Kommunikation och Kapital

Närheten till Kastrup och tillgången till universitet och högskolor gör regionen till en utmärkt lokaliseringsplats för internationellt inriktade tjänsteföretag. Det finns stor efterfrågan på tjänster, tillgången till arbetskraft är god och kommunikationerna med omvärlden likaså. Tjänsteföretagen ökar för närvarande kraftigt i antal i

regionen.²⁷ Integrationen över Øresund ger goda förutsättningar för att Skåne skall få ökad tillgång till det riskkapital som finns i Hovedstadsområdet. Antalet venture capital bolag i Danmark har sedan mitten av nittiotalet mer än fördubblats²⁸ och hela åttio procent av företagen finns i København. Stockholmsbörsen och Københavnsbörsen har genom sin sammanslagning skapat den femte största aktiemarknaden i Europa.²⁹

I stiftelsen Jobs & Societys nyföretagarbarometer placerade sig Skåne län på tredje plats i Sverige vad gäller antalet nyregistrerade företag under första delen av 2002.³⁰ I jämförelse med föregående år har nyföretagandet under 2002 dock minskat i princip över hela landet och även Skåne i stort uppvisade en marginell nedgång. I Malmö stad ökade dock antalet nystartade företag med 10% under perioden jan-april 2002, jämfört med samma period föregående år.³¹

2.4 Tillgång till kvalificerad arbetskraft

- ~ Allt fler arbetar med tjänster, kunskap och information, allt färre med fysisk produktion
- ~ Arbetsstyrkan i Øresundsregionen omfattar nära 1.7 miljoner personer
- ~ Fler än 20 universitet och högskolor
- ~ Fler än 130 000 studenter utgör en god bas för kvalificerad arbetskraft
- ~ Nära 10 000 forskare är verksamma inom ramarna för det sk Øresundsuniversitetet
- ~ Närhet till 15 internationella skolor
- ~ Tio MBA-utbildningar i regionen
- ~ Fler än 300 000 människor med utländsk bakgrund

Kunskap och information allt viktigare

Allt fler människor arbetar med tjänster, kunskap och information och allt färre med fysisk varuproduktion. Arbete som inkluderas i begreppet kunskap och information är tex forskning och utveckling, utredningar och analyser, marknadsföring och reklam, finansiella tjänster, etc. Enligt prognoser för år 2010 kommer 50% av arbetskraften att arbeta med kunskap och information, ca 40% med service och endast tio procent med fysisk varuproduktion.³² På samma sätt kommer en ännu större del av produktens värde att skapas genom kunskapsarbete. Som en följd av detta, och som en reaktion på den ökade globala konkurrensen, tenderar

alla produkter att bli allt mer kunskapsintensiva. Detta innebär att tillgång till kompetent och kreativ personal är den avgörande faktorn för hur framgångsrikt ett företag blir. I den traditionella industrin var möjligheterna för en anställd att påverka företagets framgång relativt små, men i det nya kunskapsamhället kan en enskild person ha stor påverkan på företagets resultat.

Attraktiv arbetsmarknad

Genom integrationen över Øresund skapas många fördelar vid rekrytering. Undersökningar visar att nära nittio procent av alla rekryteringar görs bland personer som redan bor inom den aktuella regionen.³³ Den fasta förbindelsen över sundet och de goda pendlingsmöjligheterna i norra Øresund ger företagen bättre tillgång till en större mängd kvalificerad arbetskraft, vilket gör att risken för flaskhalsar reduceras. Sannolikt bidrar dynamiken i regionen även till att man ökar attraktionskraften för utländsk arbetskraft. Arbetskraften i Øresundsregionen uppgår till nära 1.7 miljoner människor.³⁴

För att attrahera utländsk arbetskraft är det viktigt att kunna erbjuda skolgång med internationell utbildningsplan. Det finns tio internationella skolor bara i København, men även på den svenska sidan planeras etableringar av ytterligare skolor i Lund och Kristianstad förutom de befintliga i Helsingborg och i Malmö (två). Inom ramarna för det sk Øresundsuniversitetet samarbetar tolv universitet på båda sidor om sundet och organiserar 130 000 studenter och nära 10 000 forskare.³⁵ I regionen finns ett stort antal ytterligare högskolor med olika specialinriktningar.

För att garantera möjligheterna till kvalificerad vidareutbildning finns det ungefär tio olika MBA-utbildningar i regionen, vilka har både generella och mycket specifika inriktningar. Utbildningarna i Øresundsregionen anses allmänt vara av mycket hög kvalitet och både Copenhagen Business School och Ekonomihögskolan i Lund är equis (European Quality Improvement System) ackrediterade sedan något år tillbaka.³⁶ Scandinavian International Management Institute (SIMI) är ett annat exempel, som erbjuder både diplomprogram och MBA utbildningar.³⁷

Internationell arbetskraft

Øresundsregionen är mångkulturell och den mest invandrartäta regionen i Norden. Bara i København och sydvästra Skåne finns 300 000 människor med utländsk bakgrund.³⁸ Detta ger regionen tillgång till ett stort utbud av internationellt erfaren och språkkunnig arbetskraft.

2.5 Marknadsnärhet och storlek

- ~ 3.5 miljoner invånare
- ~ Mycket god närhet till Östersjömarknaden
- ~ En bland Europas högsta bruttoregionprodukter per capita

Den ökade konkurrensen, som är en naturlig konsekvens av globaliseringen, innebär att varor specialiseras i allt högre grad i syfte att vara ledande inom sina områden. Detta medför ett ökat behov av en stor avsättningsmarknad för att få utdelning för de höga utvecklingskostnaderna. I Øresundsregionen finns 170.000 företag samt 3.5 miljoner människor, vilka har en hög köpkraft och därmed utgör en stark lokal marknad. Inflyttningen till regionen är omfattande, vilket ytterligare ökar marknadens storlek och dessutom bidrar till att tillgodose behovet av arbetskraft.

Regionen är genom sin geografiska placering en mycket lämplig lokaliseringsplats för att bearbeta hela den nordiska marknaden och även andra länder kring Östersjön. Länderna i forna Östeuropa har haft en mycket gynnsam utveckling, vilken kan antas fortsätta under lång tid framöver. En bidragande orsak till prognosen är de stora svenska och danska investeringar som gjorts i bla Baltikum.

Produktiviteten för i synnerhet området västra Skåne-København är mycket hög och med en bruttoregionprodukt per capita (BRP) på \$34.500, i slutet på 1990-talet, rankades Øresund som tredje starkaste regionen i Europa, efter Frankfurt-Mainz och Hamburg. På samma lista placerades Stockholm-Uppsala på tolfte plats med en BRP på \$28.000.³⁹

2.6 Livskvalitet

- ~ Betydelsen av livskvalitet ökar när personalen blir allt viktigare för företagen
- ~ Ett av de museitätaste områdena i världen
- ~ Bibliotekslån i världsklass
- ~ Roskildefestivalen är Europas största rockfestival och Copenhagen Jazz Festival samlar musiker från hela världen
- ~ 563 bevarade medeltidskyrkor
- ~ Skåne har 25% av Sveriges badstränder
- ~ Totalt 90 golfbanor, varav 50 i Skåne
- ~ Sverige rankas bland de fem bästa länderna i världen att leva i

- ~ København är en av världens tio största kongresstäder
- ~ Modesta fastighetspriser och väl utvecklat boende

Välbesökt turistmål

Som tidigare konstaterats får personalen allt större betydelse för ett företags resultat. Detta innebär att det ställs stora krav på arbetsgivaren att erbjuda en attraktiv boendemiljö med god tillgång till kultur, natur och rekreation. En god livsmiljö går ofta hand i hand med turismnäringen och upplevelseindustrin och i detta fall utmärker sig Øresundsregionen mycket positivt. Turism bedöms dessutom bli en av de starkaste tillväxtnäringarna i världen under det närmaste decenniet och i Skåne ökade antalet övernattningar med 13% under år 2000. Turismen i regionen omsätter redan ca 28 miljarder och skapar ca 26 000 årsarbeten, motsvarande knappt två procent av arbetskraften.⁴⁰ Tillsammans erbjuder Själland och Skåne drygt 40 000 hotellbäddar, fördelade på 360 hotell. För besökare med lägre anspråk finns över 100 campingplatser och drygt 50 vandrarhem.⁴¹

"...Øresundsregionen är en lika stor marknadsplats som Amsterdam eller Berlin, att den växer snabbt och att den kan locka de mest skärpta av Europas ungdomar med goda kunskaper i engelska, fina flyg- och järnvägsförbindelser, relativt billiga bostadskostnader och en vacker och okommersialiserad landsbygd och med badstränder inom en halvtimmes avstånd"

*New York Times*⁴²

København ligger även i toppen vad gäller antalet kongresser. Huvudstaden rankades 2001 som sju på listan över världens mest populära kongresstäder.⁴³ En av förklaringarna är Skandinavien största utställnings- och kongresscenter i form av Bella Center i det sk Ørestad, det nya området i anslutning till det danska brofästet.⁴⁴

Stort kulturutbud

Kultursektorn i Øresundsregionen sysselsätter 36 000 människor i regionen⁴⁵ och ytterligare 25 000 arbetar i verksamheter som är nära förknippade med branschen. Sammantaget utgör dessa ca fyra procent av arbetskraften. Det stora antalet människor som arbetar i branschen gör bland annat Øresundsregionen till ett av

det museitätaste området i världen. Följande tabell visar tillgången på kulturinstitutioner i Øresundsregionen:

*Kulturinstitutioner i Øresundsregionen*⁴⁶

	København	Skåne	Øresundsregionen
Teatrar	45	16	61
Muséer	79	28	107
- varav konst- muséer	15	8	23
- varav historiska muséer	64	20	84
Konstgallerier	60	70	130
Bibliotek	170	170	340
Biografer	46	21	67
Symfoniorkstrar	4	2	6
Konstskolor	8	5	13

De totalt 340 biblioteken i Øresundsregionen är mycket välbesökta och antalet bibliotekslån per invånare och år är bland de högsta i världen.⁴⁷

Även musiken får stort utrymme i Øresundsregionen och sedan många år arrangeras Europas största rock-festival, Roskildefestivalen med 65 000 besökare.⁴⁸ Ett annat stort evenemang är Copenhagen Jazz Festival, ett tiodagarsevenemang under juli månad med ca 450 konserter. København erbjuder även storslagna konserter då världsartister väljer huvudstaden som scen.

Rik historia och natur

Øresundsregionen har en rik historia, vilken bland annat manifesteras i de nära 5000 registrerade gravhögar från sten- och bronsåldern och de 563 bevarade medeltidskyrkorna.⁴⁹ För de som tillfälligt tröttnar på att ta del av det kulturella eller det historiska utbudet finns 25% av Sveriges badstränder i Skåne.⁵⁰ Naturen har stora kvaliteter och som exempel kan nämnas att den blivande nationalparken Söderåsen besöks av ungefär två miljoner besökare varje år, vilket kan jämföras med ca en miljon besökare till fritidsmuséet Skansen i Stockholm.⁵¹

Sport och fritid

Øresundsregionen utmärker sig även positivt vad gäller utbudet av sport- och fritidsaktiviteter. Enligt en undersökning i Sydsvenska Dagbladet är Malmö den storstad i Sverige som är mest framgångsrik när det gäller idrott. Baserat på en viktning av olika meriter inom flertalet

sporter konstaterar tidningen att Malmö, bland svenska städer med mer än 100 000 invånare, är den stad som har haft störst framgång i sport.⁵² Förutom tre framstående allsvenska fotbollslag erbjuder Skåne även närheten till FC Københavns hemmamatcher på Idrotts-parken, en arena med drygt 40 000 åskådarpplatser. Sport- och fritidsutbudet i regionen är omfattande, bla finns det totalt 90 golfbanor, varav 50 i Skåne.^{53,54}

Hög livskvalitet

Enligt FN:s ”Human Development Report” 2001, som studerat livskvaliteten i 162 länder över hela världen, är Sverige fjärde bästa landet i världen att leva i. Danmark kommer på en femtonde plats.⁵⁵ I en annan undersökning, ”Quality of life report”, gjord av William M Mercer på konsultfirman imercer, rankas København som sjätte bästa stad i världen att leva i. I undersökningen, som täcker 215 av världens största städer, hamnar Stockholm och Oslo på en tolfte respektive femtonde plats. Rapporten rankar även huvudstäderna inom EU och där hamnar København på andra plats, näst efter Wien. Undersökningen är baserad på 39 olika indikatorer där mått på bla ekonomiska och sociala faktorer, utbildning, omgivning och kultur, utgjort underlaget för att mäta den övergripande livskvaliteten.⁵⁶

2.7 Informationsteknik och Telekommunikationer

- ~ Sverige och Danmark är världsledande inom informationsteknik
- ~ Låga kostnader för telekommunikation
- ~ IT-universitet i Ørestaden i København
- ~ Företaget Sigma öppnade IT-gymnasium i Malmö hösten år 2000
- ~ Scandinavian College of Communication⁵⁷ i Helsingborg kombinerar informatik och IT-kunskap i en unik utbildning

Både Sverige och Danmark tillhör de länder i världen som är ledande inom informationstekniken. Detta kan mätas genom tex antalet datorer per tusen invånare, antal personer med tillgång till internet etc. Alla liknande mått placerar Sverige och Danmark i det absoluta toppskiktet i världen. Detta gäller även tillgång till fax, telefonlinjer och mobiltelefoner samt text-tv.⁵⁸

"Denmark is among the countries that are most advanced in IT use. In the USA we learn a lot from Scandinavia."

*Steve Ballmer, CEO Microsoft Corporation*⁵⁹

När det gäller telekommunikationer är behoven mycket väl tillgodosedda och kostnaderna för telefoni är låga i både Sverige och Danmark. I Bryssel är det tex 2,5 ggr dyrare och i Hamburg och Berlin dubbelt så dyrt.⁶⁰ Avregleringen av den svenska telekommunikationsmarknaden har lett till en stark priskonkurrens mellan bolag som alla erbjuder förbindelser av mycket hög kvalitet. Prisnivån för bredbandstillgång ligger betydligt lägre i Sverige i jämförelse med övriga OECD-länder.

I slutet av år 2000 rankades Sverige som fjärde land bland OECD-länderna vad gäller bredbandspenetration. Danmark hamnade på en åttonde plats i undersökningen "The Development in Broadband Acces in OECD Countries", gjord av OECD 2001. Antalet operatörer i Sverige varierar bland regionerna men Skåne och framförallt Malmö/Lund regionen ligger i toppen tillsammans med övriga storstadskommuner.⁶¹

1999 grundades IT-universitetet i København. Syftet med skolan är att förstärka både forskning och utbildning inom IT i huvudstadsregionen. Under år 2000 lades grunden till det framtida IT-universitetet som planeras öppna i Ørestaden på den danska sidan av sundet. Investeringarna för bygget beräknas uppgå till drygt 3 Mdr SEK och förväntas stå klart 2003. Tanken är att universitetet så småningom även skall byggas ut med en forskningspark.⁶²

I Helsingborg erbjuder Scandinavian College of Communication en unik utbildning med avseende på kommunikation och media. Ett ytterligare tecken på den höga mognadsgraden vad gäller informationsteknik är att företaget Sigma under hösten år 2000 startade Sveriges första IT-gymnasium i Malmö, Sigma College.

3 Øresundsregionen som tillväxtområde

3.1 Betydelsen av kluster

IT-BRANSCHEN I SILICON VALLEY, textilindustrin i norra Italien, high-tech-regionerna kring Boston och North Carolina ("the Research Triangle") i USA är alla exempel på en företeelse som ofta benämns kluster. Kluster betecknar den koncentration av verksamheter som ofta uppstår inom regioner med mycket goda förutsättningar för en speciell bransch.

Just-In-Time-principen kan tillämpas som global strategi tack vare förbättrade kommunikationer mellan olika världsdelar. Leveransosäkerheten ökar dock med avståndet, vilket är en bidragande anledning till att hela produktionssystem skapas för att tillgodose lokala marknadens behov. Vid utlandsetableringar tenderar sålunda leverantörer att etablera sig i närheten av sina kunder på samma sätt som andra företag etablerar sig nära sin avsättningsmarknad. Sammantaget leder detta till ökad klusterbildning och agglomeration, vilket har flera fördelar förutom kortare transportavstånd⁶³:

- ~ tillgång till kvalificerad arbetskraft
- ~ arbetsdelning och specialisering mellan företagen leder till effektiv verksamhet
- ~ lagerhållning kan minskas tack vare närhet till leverantörer och kunder
- ~ skalfördelar vid inköp, tex avseende transportkostnader
- ~ kommunikationer mellan aktörer blir snabbare och billigare
- ~ informationssökning och -förmedling underlättas
- ~ osäkerheten minskar eftersom alla aktörer delar samma information
- ~ gemensam identitet och kunskapskultur
- ~ innovationer stimuleras genom koncentration av kunskap och resurser

Fördelarna med koncentrerad forskning i klusterbildningar (economies of scale and scope, kontroll över innovationsprocessen och samarbete med lokala aktörer) är mycket stora ur ett regionalt eller nationellt perspektiv. Ur företagssynpunkt blir det allt vanligare att dra nytta av goda forskningsmiljöer i flera regioner i syfte att få tillgång till olika teknologier, för att skapa

länkar mellan olika innovationsprocesser samt för att underlätta produktion, bearbetning av lokala marknader och samarbete med kunder och underleverantörer.⁶⁴

3.2 Klusterbildning i Øresundsregionen

Maritim sektor

Europas Maritima Utvecklingscenter, (EMUC), finns i Köbenhavn och organiserar den maritima sektorn i regionen. Organisationen har ett drygt 100-tal danska och ca 20 svenska medlemmar. I EMUC ingår rederier, varv och underleverantörer, hamnföretag, myndigheter, skeppsmäklare, skeppshandlare, finansinstitut, högskolor och branschföreningar.^{65,66} Den maritima branschen sysselsätter omkring 85 000 personer⁶⁷ i regionen, i totalt 600-700 företag. Øresundsregionen är dessutom säte för FN-organisationen World Maritime University, vilken bla erbjuder en framstående MBA-utbildning som lockar deltagare från hela världen.

Läkemedel och Bioteknik

Läkemedels- och bioteknikföretagen inom regionen omsätter ca 32 miljarder SEK och sysselsätter 32 000 personer.⁶⁸ Idag är runt 60% av Skandinavien läkemedels-, biotekniska- och biomedicinska företag belägna i Øresundsregionen. Regionen intar tredje plats i Europa i vetenskaplig styrka inom området och de tio universitetssjukhusen utgör en viktig samarbetspartner för näringslivet.⁶⁹ Branschen har organiserat sig i Medicon Valley Academy, en samarbetsorganisation med för närvarande drygt 250 medlemmar.⁷⁰ Organisationens uppgift är att främja branschens utveckling genom att profilera regionen internationellt och genom att utgöra ett forum för samverkan mellan universitet, företag och offentliga myndigheter.

"Köpenhamnsregionen och södra delen av Sverige, även kallad Medicon Valley, är i världsklass inom området bioteknik och läkemedel"

James C Mullen, Koncernchef Biogen⁷¹

IT, Telekommunikation och Elektronik

Øresund IT Academy startades i november 1999 av Øresundsuniversitetet och Øresund Business Council. Organisationens styrelse är jämnt fördelad mellan uni-

versitet och näringsliv och målsättningen är att bli samma samarbetsplattform för IT-företag och universitet som Medicon Valley är för läkemedelsindustrin.⁷² Uppskattningsvis finns det omkring 1000 företag med sammanlagt 96 000 anställda inom IT-branschen i regionen, vilket gör regionen till det största IT-klustret i Skandinavien.⁷³

Livsmedel

Øresund Food Network har startats av Øresundsuniversitetet med samma intentioner som Øresund IT Academy och Medicon Valley. Styrelseplatserna är jämnt fördelade mellan universitet, näringsliv och myndigheter.⁷⁴ Øresund Food Network har inriktat sig på fem områden; kvalitet och livsmedelssäkerhet, processteknologi, livsmedel och hälsa, bioteknik och logistik.⁷⁵ Livsmedelsbranschen sysselsätter 57 000 personer i Skåne och är regionens största industrigren. Det finns närmare 3000 små och medelstora livsmedelsföretag i södra Sverige och närmare hälften av den svenska livsmedelsindustrin är belägen i Skåne-regionen.

Miljö

Øresund Environment är ett nystartat miljö nätverk för forskning, näringsliv och offentlig sektor. Initiativet till Øresund Environment togs år 2000 och målet är att etablera en modell för cross-border samarbete inom miljö samt att utveckla miljömedvetenheten i Øresundsregionen.⁷⁶ Sverige och Danmark är världsledande när det gäller miljöledning⁷⁷ och i regionen finns hög kompetens knuten till bla universiteten, men även till EU:s miljömyndighet i København och till företag. Tillsammans med London intar Øresundsregionen en tätplats inom miljöforskning i Europa.⁷⁸

Internationella organisationer

I København finns en stor andel arbetskraft med internationell erfarenhet, vilket bland annat avspeglas i det förhållandevis höga antalet internationella organisationer som finns etablerade i staden. I december 1998 var de 13 till antalet, medan tex Stockholm hade åtta. Bland internationella organisationer i København kan nämnas WHO:s europakontor, UNICEF Supply Office, EU:s miljömyndighet samt The Baltic Ports Organization.⁷⁹ Skånes mångkulturella sammansättning kan spela en stor och positiv roll när det gäller att locka fler internationella organisationer till regionen.

3.3 Øresundsregionens vetenskapliga styrka

Innovationsmiljö

Flera framstående ekonomer, däribland amerikanen Jeffrey D Sachs hävdar att det viktigaste ur ett tillväxtperspektiv för de sk utvecklingsländerna är att snabbt absorbera och assimilera ny teknik, medan industriländerna är beroende av sin innovationsförmåga för att skapa fortsatt tillväxt.⁸⁰ Vad gäller investeringar i forskning och utveckling som andel av BNP placerar sig Sverige och Danmark på första respektive nionde plats i världen.⁸¹ Bland EU-länderna ligger Sverige i topp och Danmark rankas som tredje land på EU Kommissionens European Innovation Scoreboard 2000 (EU Kommissionen, 2001). Sydsverige tilldelades dessutom år 2002 EU-kommissionens utmärkelse ”Award of Excellence for Innovative Regions” för andra året i rad. Utmärkelserna baseras på ett 20-tal kriterier däribland innovationsklimat, antal patent, antal forskningsorganisationer samt finansiella, administrativa och juridiska strukturer.⁸²

”Många ledande företag finns i Øresundsregionen, utöver det har regionen dessutom ett mycket stort utbud av högre utbildning i form av flera högskolor, universitet och andra utbildningsinstanser”

*Ludwig Hedlund, Nordeuropachef
Sun Java Center⁸³*

Vetenskapsregion

Innovationsförmågan är starkt beroende av den vetenskapliga styrkan och möjligheterna att interagera med andra starka regioner. Genom Øresundsregionens goda kommunikationer är det relativt lätt att ha kontinuerliga utbyten med andra regioner och såväl Sverige som Danmark intar tätpositioner både när det gäller vetenskaplig produktion och genomslag i forskningsvärlden. Om man mäter produktion som antal publicerade artiklar i vetenskapliga tidskrifter relativt befolkningens mängden är Sverige tredje störst och Danmark sjätte störst i världen. Genomslag kan mätas genom att man studerar hur ofta en artikel citeras i andra artiklar. Det visar sig då att Sverige är näst bäst i världen och att Danmark följer som nummer fyra. I dessa båda framstående nationer framträder Øresundsregionen som det starkaste området med Stockholm-Uppsala på andra plats. I nedanstående tabell redovisas Europas vetenskapliga center, mätt i antal publicerade artiklar i vetenskapliga tidskrifter under perioden 1996-98.

Det framgår att Øresundsregionens 10 000 forskare har varit flitigt publicerade:

*Antal publicerade artiklar 1996-98 inom naturvetenskap, teknik och medicin.*⁸⁴

Region	Antal artiklar
1 London	67 333
2 Paris	49 438
3 Moskva	45 579
4 Berlin	24 514
5 Øresundsregionen	23 792
6 Amsterdam-Haarlem-Utrecht	23 612
7 Stockholm-Uppsala	22 340
8 Oxford-Reading	20 882
9 Edinburgh-Glasgow	20 965
10 Manchester-Liverpool	19 712

Øresundsregionen profilerar sig med globalt starka positioner vad gäller produktion av artiklar inom medicin, kärnfysik och partikelfysik samt miljö. Man intar även ledande platser i Europa inom flera andra områden, bla inom teknik och ingenjörssämen.

I en global jämförelse räcker Øresundsregionens vetenskapliga produktion till en hedrande 14:e plats, medan London, Tokyo/Yokohama och San Francisco-området är de tre vinnarna. Ser man på antalet citat av avhandlingar, som ett slags mått på genomslaget för regionens forskning, är Øresundsregionen nummer tio i världen.⁸⁵

3.4 Teknikparker och forskningsbyar

DE IDÉER OCH UPPFINNINGAR som genereras vid regionens universitet och högskolor måste vidareutvecklas till innovationer genom att de görs kommersiellt anpassade och tillgängliga. För att underlätta och säkra ett sådant flöde finns ett antal teknikparker och forskarbyar i regionen. De flesta har skapats efter den framgångsrika och internationellt kända forskarbyn Ideon som ligger i anslutning till Lunds universitet och även finns etablerad i Malmö. Ideon tillhör Europas största forskarbyar och har för närvarande 165 företag.⁸⁶ Det finns flera teknikparker i Øresundsregionen, vilket garanterar att nya idéer vidareutvecklas och blir kommersialiserade. Teknikparkerna utgör dessutom en kontaktyta mellan högteknologiska områden, vilket innebär att de även fungerar som egna innovationscentra.

3.5 Prognoser för regionens tillväxt

Ekonomisk tillväxt

Efter konjunkturavmattningen under 2001 visar nu nya siffror att tillväxten i regionen åter är på väg upp.⁸⁷ Näringslivet i Øresundsområdet visar ny optimism och prognosen för den årliga BRP-tillväxten ligger på 2% för i år och 3,5% för 2003.⁸⁸

Det finns ett stort antal bedömningar som rör utvecklingen i Øresundsregionen. Det mest intressanta är kanske egentligen den framtidsstro och optimism som kommer till uttryck i dessa. En fullständig integration förväntas exempelvis leda till en ökning av bruttoregionprodukten (BRP) med tio procent i Skåne och med två procent på Själland.⁸⁹ Nuvärdet av integrationen under de närmaste 30 åren har beräknats till drygt 400 mdr SEK.⁹⁰ Till denna ökning kommer det bidrag som det stora intresset för regionen redan genererar.⁹¹

"Copenhagen is brilliantly located because of the Øresund fixed link. We can note that the area is growing at an incredible rate"

*"Flemming Jensen, Director LB Kiel"*⁹²

Sysselsättning och arbetskraft

Enligt Länsarbetsnämndens höstprognos 2002 förväntas arbetstillfällena i Skåne öka med 1,7% under 2003 och 2004. Prognosen för Øresundsregionen fram till och med 2008 visar på en kraftig sysselsättningstillväxt på den svenska sidan. Sysselsättningen i Skåne förväntas stiga med drygt 8% medan sysselsättningen på den danska sidan beräknas uppgå till 3,5%, vilket motsvarar en ökning med 43 000 respektive 39 000 fler sysselsatta.⁹³

Byggmarknaden

Under den närmaste tioårsperioden bedöms ca 90 miljarder DKK (ca 100 miljarder SEK) investeras i infrastruktur i regionen. Ett exempel är Københavns Metro som öppnade i oktober 2002. Andra pågående och kommande projekt innefattar bla Citytunneln i Malmö, investeringar på Kastrup och utbyggnader av hamnar, järnvägar och vägar.⁹⁴

De stora infrastrukturinvesteringarna bedöms åtföljas av ca 30 000 nya bostäder i Malmöområdet under den närmaste tioårsperioden. Skanskas bedömning är att husbyggnationen i Skåne kommer att öka med tio procent per år.⁹⁵ De totala bygginvesteringarna i Skåne minskade något under år 2002 men förväntas öka med hela 13% under 2003. I Sveriges Byggindustriers bygg-

prognos över totala bygg- och anläggningsinvesteringar för de två kommande åren är det främst inom övrigt husbyggande (ej bostäder eller anläggningar) tillväxten förväntas vara som starkast. Vid starkare ekonomisk tillväxt är det främst investeringarna i Malmö/Lund regionen som kommer att påverkas.⁹⁶

De mer eller mindre långt framskridna planer som finns på att utveckla infrastrukturen inom och till och från Øresundsregionen kommer ytterligare att öka regionens attraktionskraft. De aktuella projekten är tex en fast förbindelse över Fehmarn Bält, en tunnel Helsingborg-Helsingør samt en höghastighetsjärnväg mellan Stockholm och Hamburg via Jönköping och Helsingborg och København.

Hälsa, Läkemedel och Bioteknik

Enligt Medicon Valleys tidigare prognoser skulle tio företag per år komma att etablera sig i området. Redan 2001 etablerades nio nya biotekniska eller biomedicinska företag och den utveckling som inleddes i slutet på 1990-talet förväntas fortsätta flera år in på 2000-talet.⁹⁷ Idag finns 108 biotekniska företag och deras årliga exportvärde uppgår till 4 miljarder. Enligt Medicon Valley Academy var tillväxten i sektorn under 2001 relativt god trots den ekonomiska avmattningen i omvärlden. Förväntningarna på framtiden är fortsatt höga och tillväxten inom bioteknikindustrin antas fortsätta.⁹⁸

Parti- och Detaljhandel

I regionen finns ett starkt intresse för att etablera och bygga ut ett stort antal sk factory outlets eller storcentra. Totalt planeras 340 000 kvadratmeter butiksyta i Øresundsregionen.⁹⁹ I september 2002 öppnade exempelvis det nya köpcentrat Nova beläget i Lunds utkant. Under förra året etablerade sig även ett antal svenska och internationella kedjor i Skåne-regionen, däribland det schweiziska byggvaruhuset Bauhaus.

Livsmedel

Produktivitetstillväxttakten har ökat de senaste åren och ligger väl över det europeiska genomsnittet.¹⁰⁰ Livsmedelsområdet har stor potential och i och med etablerandet av Øresund Food Network skapas ytterligare möjligheter till ökad tillväxt genom bla utvecklingen av så kallad functional food. Konjunkturen i livsmedelsbranschen pekar stadigt uppåt och i en undersökning presenterad i Øresundsbarometern nr 9, förväntas exportorderingången öka i slutet av år 2002.¹⁰¹

IT, Telekommunikation och Elektronik

Efter en global nedgång inom IT-industrin under 2001 och början på 2002, stiger nu förväntningarna inom regionen inför kommande år. Förhoppningarna bland både konsulter och industri är att en kraftig återhämtning kommer att ske under 2003. Industrin, som visar störst optimism, tror på en rejäl efterfrågeökning på både export- och hemmamarknaden redan under hösten 2002. Med ökad efterfrågan kommer även produktio-
nen att stiga på nytt.¹⁰²

4 Näringslivets integration

Integrationen gynnar företagen

Integrationen i Öresundsregionen kommer att ta tid. Det kommer sannolikt att ta tio till tjugo år innan man kan prata om en gemensam bostads- och arbetsmarknad i regionen. De politiska initiativen för att förenkla integrationen har hittills varit få och kraftlösa. Inte desto mindre finns det en stark vilja hos både invånare och företag att integrera. Med tanke på hur många företag som gått över sundet är det befogat att säga att näringslivet leder integrationen.

”Lund är en bra utgångspunkt för att etablera sig i Sverige ... Här finns en god marknad, kunnigt folk och närheten till Köpenhamn”

Steen H. Knudsen, VD Maersk Data¹⁰³

Förutom möjligheten att utnyttja det bästa i två företagsklimat (se avsnitt 2.3) finns det flera viktiga strategiska fördelar för ett företag i en integrerad Öresundsregion.

Fördelarna rör ”economies of scale and scope”, dvs stordriftsfördelar och urvalsfördelar. Mer konkret innebär det bl a följande:

1. Med integrationen ges skånska och danska företag tillgång till en avsevärt större lokal avsettningsmarknad. Denna blir tillgänglig utan att man behöver bygga upp en autonom organisation på andra sidan Öresund. Det blir alltså möjligt att penetrera en ny marknad till tämligen låga investeringskostnader, samtidigt som ledning och andra gemensamma funktioner kan behållas samlade. Lite förenklat kan man säga att det finns två varianter av integration. Tjänsteföretag integrerar genom att etablera kontor på andra sidan sundet och därmed komma närmare sina kunder, medan varuproducerande företag kan vinna stordriftsfördelar genom att samla produktionen till bara en sida av Öresund.
2. Med den större marknaden blir det möjligt för företag med en hög grad av specialisering att få bättre avsettnings för sina varor eller tjänster, vilket förbättrar det sammanlagda utbudet i regionen.
3. Eftersom även arbetsmarknaden blir gemensam får företagen bättre produktionsförutsättningar i form av ökad tillgång till kvalificerad och specialiserad arbetskraft.

4. En mycket konkret fysisk nytta av Öresundsbron är de logistiska fördelar som erhålls dels genom att distributionssystemen kan vara gemensamma för hela Öresundsregionen, dels genom att transporterna kan göras mer optimala med avseende på exempelvis lastningsgrad. Som exempel kan nämnas att brödleveranserna till McDonalds’ restauranger i hela regionen sköts av ett bageri (Sjöholms bröd) på den svenska sidan av sundet.
5. I den integrerade Öresundsregionen ökar vidare möjligheterna att bilda allianser med företag inom samma bransch med tillhörande synergieffekter och fördelning av tex risktagande och utvecklingskostnader. Öresund Industri & Handelskammare har tagit initiativ till ”Näringslivets Öresundsindex”, som varje år beskriver hur långt integrationen kommit. Ett intressant delresultat från mätningen 2002 är att företag i Skåne och Själland samarbetar nästan lika mycket med varandra som med företag i Stockholm respektive på Jylland.¹⁰⁴

Nedan följer ytterligare ett antal exempel på hur näringslivet varit ledande i integrationen i olika former. Listan är ett axplock och det finns betydligt fler exempel. Statistiska Centralbyrån har funnit att 32% av de svenska företagen och 18% av de danska har någon form av verksamhet på andra sidan, från marknadsföring till regelrätt etablering.¹⁰⁵

” Jag upplever inga markanta skillnader mellan det danska och svenska – det är mer små lustigheter som sätter färg på vardagen”

Lars Karlsson, VD Copenhagen Malmö Port¹⁰⁶

Företagen integrerar

LIVSMEDEL

- ~ Mejeriföretagen Arla och MD Foods har fusionerat och bildat Arla Foods.
- ~ Steins Laboratorium AB och svenska mejeribolaget MSAB planerar en fusion.¹⁰⁷
- ~ Nordfalks (Sv) och danska Slagteriernas Fællesinkøbsforening bildar en gemensam livsmedelskoncern.¹⁰⁸
- ~ Vin & Sprit AB har köpt Danisco Distillers (De Danske Spritfabriker).¹⁰⁹

- ~ Svenska och danska mejeriprodukter marknadsförs på andra sidan sundet.
- ~ Skåne-möllan förvärvar 25% av danska mjöltillverkaren Mel-compagniet i Esbjerg.¹¹⁰
- ~ Livsmedelsföretaget Danisco och danska servicejätten ISS har etablerat sig på den skånska sidan.
- ~ Det svenska bryggeriet Kopparbergs har etablerat sig i Danmark, Kopparbergs Danmark APS.¹¹¹
- ~ MalacoLeaf har sitt huvudkontor i Malmö men koncentrerar tillverkningen till sin anläggning i Slagelse på Själland.
- ~ Danska Danägg och svenska Kronägg planerar en fusion senast 2004.¹¹²
- ~ Livsmedelsföretaget Cerealia har förvärvat danska Schulstads bageri.¹¹³
- ~ Livsmedelsföretaget Skånekött etablerade sig i Danmark genom förvärvet av Kreatina utanför Köge.¹¹⁴
- ~ Livsmedelsföretaget Finax i Helsingborg har förvärvat en andel i försäljningsbolaget Dansk Detail Salg.¹¹⁵
- ~ Danska slakteriverksamheten DAT-SCHAUB har övertagit en del av svenska KHi Elcco Foods AB.¹¹⁶

IT, TELEKOMMUNIKATION OCH ELEKTRONIK

- ~ Konsultföretaget Resco AB har genom omorganisation bildat en ny enhet; Resco Öresund och ser det som ett steg i ledet att etablera sig på den danska marknaden.¹¹⁷
- ~ IT-företaget Sema Group AB har bildat affärsområde Øresund, genom öppnandet av sitt nya kontor i København.¹¹⁸
- ~ De svenska IT-företagen Frontec, Cell Network, Adcore, Sigma, VM-data och Netch har etablerat sig i København genom öppnande av lokal-kontor eller genom förvärv.¹¹⁹
- ~ Danska PC-producenten Amitech vill etablera sig på den svenska marknaden och har därför ingått ett avtal med svenska uthyrningskedjan Thorn.¹²⁰
- ~ Data- och telefonioperatören Utfors har etablerat sig på den danska marknaden.¹²¹
- ~ Svenska IT-företaget Prevas med kontor i Malmö har öppnat en filial i København.¹²²

- ~ Apptus Technologies har gått samman med 3 danska mjukvaru- och konsultföretag och bildat NordITech. Syftet med alliansen är att lansera ett nytt sällsamarbete där de 4 företagen kompletterar varandra.¹²³
- ~ Danska riskkapitalföretaget Olicom har investerat i Ideonföretaget Scalado.¹²⁴
- ~ Bredbandsföretaget Trygghetsbolaget förhandlar med en dansk bredbandsoperatör vilket skulle kunna innebära första steget utanför Sverige.¹²⁵
- ~ Malmöföretaget connectBlue har som första svenska företag gått med i ITEK (dansk branschorganisation för företag inom IT, telekom, elektronik och kommunikation).¹²⁶
- ~ Svenska Vioma har gått in på den danska marknaden med lösningar för content management.¹²⁷
- ~ Malmöbaserade programvaruföretaget Chainformation säljer produkter på den danska sidan.¹²⁸
- ~ IT-företaget Konftel samarbetar med Dansk Data Diskplay A/S.¹²⁹
- ~ Danska IT-konsultföretaget Consit A/S har öppnat ett dotterbolag i Sverige.¹³⁰
- ~ IT-konsulten Excanto har kontor i både Malmö och København.¹³¹
- ~ Mercury Group förvärvar mjukvaruföretaget Idestas Københavnskontor och använder det som bas för sin expansion in i Sydsverige.¹³²

BYGG OCH FASTIGHETER

- ~ Tegeltillverkaren Egersund Tegl har köpt 50% av Tegelmästaren i Skåne AB.¹³³
- ~ Lättbetongtillverkaren H+H International A/S har etablerat ett försäljningskontor i Malmö.
- ~ Svenska bygg- och fastighetsföretag, däribland Skanska, NCC och Wihlborgs, är stora aktörer i Danmark.
- ~ EjendomsSelskabet Norden har förvärvat flera fastigheter i Malmö.¹³⁴
- ~ Byggmarknader från den danska sidan har etablerat sig i Sverige, bl a Bygma och A/S Harald Nyborg.¹³⁵
- ~ SvenskDansk Fastighetsförmedling är ett nätverk mellan flera skånska och danska fastighetsmäklare.¹³⁶

- ~ Danske fastighetsbolaget Ordrupdal har förvärvat fastigheter i skånska Ljungbyhed.¹³⁷
- ~ Svenska arkitektbyrå White Arkitekter har etablerat sig i Köbenhavn.¹³⁸

HÄLSA, LÄKEMEDEL OCH BIOTEKNIK

- ~ Malmöbaserade medicinföretaget Galenica har etablerat ett danskt dotterbolag.¹³⁹
- ~ Läkemedelsföretaget Spadille A/S väljer att expandera på den svenska sidan av sundet.¹⁴⁰
- ~ Medicintekniska företaget Stryker A/S integrerar sin danska och svenska kundserviceorganisation till Malmö.¹⁴¹
- ~ Danske Sundhedsguiden.dk lanserar en hälsoportal i Sverige.¹⁴²
- ~ Norska biotechföretaget Nutripharma med nytt huvudkontor i Köbenhavn har nu flyttat över sundet och finns även på Ideon.¹⁴³
- ~ Danske Scantox A/S och sydsvenska Clinical Data Care AB samarbetar över sundet.
- ~ Ferring läkemedel, huvudkontor i Danmark och produktion i Skåne.
- ~ Danske medicinföretaget Medicon har etablerat sig i Helsingborg.¹⁴⁴
- ~ Danske läkemedelstillverkaren Copyfarm etablerar sig i Arlöv utanför Malmö.¹⁴⁵

BANK OCH FINANS

- ~ Malmöhus Invest AB har inlett ett samprojekt med dansk/svenska Öresund Health Care A/S.¹⁴⁶
- ~ Merita Nordbanken och Unibank har fusionerat.
- ~ Svenska Venturefonden EQT Scandinavia har köpt flera danska bolag.¹⁴⁷
- ~ SEB satsar i Danmark och Provinsbanken (Danske Bank) i Sverige.¹⁴⁸
- ~ SEB och Handelsbanken har Internet-banker i Danmark.¹⁴⁹
- ~ FöreningsSparbanken är majoritetsägare i FI-Holding A/S.
- ~ Det danska kapitalförvaltningsbolaget Treviso, ägt av Unibank, har etablerat kontor i Malmö.¹⁵⁰
- ~ Intellecta, med focus på investor relations, har etablerat sig i Köbenhavn.¹⁵¹
- ~ Handelsbanken har köpt den danska regional-

banken Midtbank.¹⁵²

- ~ Danske riskkapitalbolaget Danske Venture Partners, har investerat i svenska IT-bolaget Appium.¹⁵³

FÖRETAGSTJÄNSTER

- ~ Åjour Klip Gruppen är ett danskt nyhetsbevakningsföretag som numera både övervakar och distribuerar svenska och danska nyheter till bägge sidor sundet.
- ~ Advokatfirmorna Qvist-Stanbrook och Brorström & Partners har fusionerat.
- ~ Recall Group A/S har öppnat ett kontor i Helsingborg.
- ~ Reklamanslysföretaget Millward Brown Danmark har tagit över licensen till Millward Brown i Sverige och samtidigt gjort det danska kontoret i Köbenhavn till huvudkontor.¹⁵⁴
- ~ Svenska immaterialrättsbyrå Albihs har etablerat ett danskt kontor.¹⁵⁵
- ~ ID, design och kommunikation ab (Sv) har fusionerat med danska Marcom.¹⁵⁶
- ~ Reklambyrå Thörn & Täckenström etablerar ett Köbenhavnskontor.¹⁵⁷
- ~ Öresundsbyråbureauet är en svensk/dansk reklambyrå.¹⁵⁸
- ~ Danske företaget OFIR.com (platsannonsering på Internet) har öppnat ett Malmökontor.¹⁵⁹
- ~ Danske konsult- och rekryteringsföretaget Cultivator har etablerat ett kontor i Landskrona.¹⁶⁰
- ~ Bemannings- och rekryteringsföretagen Poolia, Manpower och Proffice har etablerat sig i Köbenhavn.¹⁶¹
- ~ Välkända managementföretaget McKinseys avdelning i Köbenhavn har öppnat ett kontor i Malmö.
- ~ Svenska teknik konsulterna Semcon har etablerat sig i Danmark.¹⁶²
- ~ Svenska teknik konsulterna Benima har öppnat kontor i Köbenhavn.¹⁶³
- ~ Globala konsultföretaget BearingPoint flyttar Malmökontoret till Köbenhavn för att bättre täcka både Danmark och Sydsverige.¹⁶⁴
- ~ Ett flertal revisions- och konsultfirmor, bl a Ernst & Young, Deloitte & Touche, Price Water-

house Coopers och KPMG har skapat särskilda Öresundsgrupper eller samarbetar mellan sina danska och svenska kontor.

- ~ Svenska konsultföretaget Retention köper den danska kommunikationsbyrån Com-Care i København.¹⁶⁵
- ~ Kommunikationsföretaget KREAB har bildat organisationen KREAB Öresund, med huvudkontor i København och filial i Malmö.¹⁶⁶
- ~ Språklink erbjuder företag på båda sidorna av sundet utbildning i svenska och danska.¹⁶⁷
- ~ PR-byrån Aspekta med huvudkontor i Malmö har öppnat en filial i København.¹⁶⁸
- ~ Danska Uttenthal, som arbetar med grafisk produktion, har etablerat sig i Malmö.¹⁶⁹
- ~ Utbildningsföretaget AcadeMedia har tecknat ramavtal med arbetsförmedlingen i Storkøbenhavn.¹⁷⁰

PARTI- OCH DETALJHANDEL

- ~ De danska affärskedjorna Matas (hälsovård), BR Leksaker, Carli Gry (konfektion), Ivan Grundahl och Bitte Kai Rand (konfektion) har etablerat sig på den svenska sidan.¹⁷¹
- ~ Konfektionskedjorna JC och MQ samt skokedjan Din Sko öppnade i oktober 2000 sina första butiker i Danmark.¹⁷²
- ~ Svenska Biltema öppnar butiker i Ålborg och Naestved.¹⁷³
- ~ Danska kedjan Synoptik förvärvar butiker i Sverige.¹⁷⁴
- ~ Danska skokedjan Shoe-division siktar in sig på den svenska marknaden och planerar, enligt Sydsvenska Dagbladet, betydliga förvärv det kommande året.
- ~ Danska Netto har öppnat flertalet butiker i Skåne, bl a i Trelleborg, Malmö och Lund.
- ~ Retailia erbjuder konsulttjänster åt både svenska och danska detaljhandelsföretag.
- ~ Ilva, Danmarks största nationella möbelkedja, planerar att etablera sig i Malmö.¹⁷⁵
- ~ International Motors i Helsingborg importerar bilar från Daihatsu och Subaru till både den svenska och den danska marknaden.¹⁷⁶

TRANSPORT, LOGISTIK OCH HOTELL

- ~ Copenhagen Port och Malmö hamn har fusionerats till Copenhagen Malmö Port (CMP Port).
- ~ Taxi Motor (Dk) och Taxi Kurir (Sv) har fusionerats genom partiella förvärv.¹⁷⁷
- ~ The Mayfair Hotel Copenhagen har förvärvat Hotell Tunneln i Malmö.¹⁷⁸
- ~ Danska DSB har etablerat ett dotterbolag i Sverige.¹⁷⁹
- ~ Danska resebolaget Star Tours har etablerat Sturup som fast avreseort för bolagets charterresor.¹⁸⁰
- ~ Kastrup och Sturup har inlett ett samarbete.
- ~ Danska Gråhundbus kör passagerare till Sturup och även Bornholm, via Ystad.

MEDIA

- ~ Sydsvenska Dagbladet och Berlingske Tidende har ett nära samarbete inom olika områden.
- ~ Radio Malmöhus/Radio Kristianstad och Københavns radio samarbetar.¹⁸¹
- ~ Det elektroniska nyhetsbrevet Rapidus har etablerats med Øresundsregionen som bevakningsområde.
- ~ Nyhetsbyrån ”Nytt från Öresund” förmedlar nyheter från näringsliv och samhälle till media, företag och andra intressenter.¹⁸²
- ~ Danska magasinet Ingeniøren har gått in på den svenska tidningsmarknaden.¹⁸³
- ~ Filmproduktionsbolaget Scandvision Film har via sitt Malmökontor expanderat den danska marknadsandelen kraftigt.¹⁸⁴

ÖVRIGT

- ~ Leksakstillverkaren BRIO har förvärvat 25% av danska speltillverkaren YES.¹⁸⁵
- ~ Öresundskraft satsar på den danska marknaden.¹⁸⁶
- ~ Royal Scandinavia distribuerar hantverk över hela världen från en central i Malmö.¹⁸⁷
- ~ Svenska Posten och Post Danmark samarbetar i Øresundsregionen fr o m den 1 juli år 2000.¹⁸⁸
- ~ Renhållningsbolaget Ragnsells i Danmark och svenska Däck Rec samarbetar.¹⁸⁹
- ~ Malmö Musikteater och Det Kongelige Teater i

- København samarbetar i ett operaprojekt.¹⁹⁰
- ~ Skånska patentbyrå Ström och Gulliksson AB har gått samman med Danmarks näst största patentbyrå Plougmann & Vingtoft & Partners.
 - ~ Svenska resebyråkedjan STG Resebyråer har samarbetar med danska Spies.
 - ~ MBE (Mail Boxex Etc) som fungerar som ett privat postkontor har gått över sundet och finns numera i Malmö, Helsingborg och Lund.¹⁹¹
 - ~ Maskintillverkarföretaget Hilti har gemensamma funktioner för svenska och danska Hilti.¹⁹²
 - ~ Danska fitnessföretaget Team Hyldahl har etablerat sig i Malmö genom dotterbolaget Svea Fitness AB.¹⁹³
 - ~ Danska kökstillverkaren Kvik har etablerat en butik i Malmö.¹⁹⁴
 - ~ Avfallsbolaget Sysav Kemi exporterar spillolja till Dansk Olie Genbrug.¹⁹⁵
 - ~ Konferensarrangörerna Bella Center och Malmö-Mässan diskuterar samarbete.¹⁹⁶
 - ~ Svenska Lim i Landskrona har förvärvat danska klistertillverkaren Frede Andersens Fabriker A/S.¹⁹⁷
 - ~ Förpackningsföretaget JD Stenqvist har förvärvat danska påstillverkaren Unibag.¹⁹⁸
 - ~ PLM levererar aluminiumburkar till den danska marknaden från produktionsavdelningen i Malmö.¹⁹⁹
 - ~ Svenska ElektroSandberg och danska KE Partner samarbetar.²⁰⁰
 - ~ Lundabaserade neoswing-klubben Club Hep Cat har etablerat sig i København.²⁰¹
 - ~ Danska kartföretaget Kark har integrerat Skåne på sin hemsida.²⁰²

5 Företag som etablerat sig i Øresundsregionen

"Tillsammans utgör regionen en kritisk massa, som kan växa av egen kraft i det nya Europa"

*Jørgen Birger Christensen,
Chefekononom Danske Bank²⁰³*

Det finns ett stort antal företag som har etablerat sig i Øresundsregionen som en följd av den utveckling som redan inletts och som förväntas accelerera. Nedanstående lista gör inga anspråk på att vara fullständig.

LIVSMEDEL

- ~ Färdigmatsföretaget Villman och Co etablerar sig i Vellinge²⁰⁴
- ~ Mejerivaruföretaget Danone i Malmö
- ~ United Biscuits
- ~ Cargill Foods
- ~ Unilever från Stockholm till Helsingborg
- ~ Sardus huvudkontor från Stockholm och Halmstad till Helsingborg²⁰⁵
- ~ Seven Eleven har påbörjat etableringen av 30 butiker i Skåne²⁰⁶
- ~ Hamburgerkedjan Max från Luleå har etablerat sig i Skåne²⁰⁷

HÄLSA, LÄKEMEDEL OCH BIOTEKNIK

- ~ Euromedica har öppnat ett kontor i København²⁰⁸
- ~ Lövens Kemiska – Danmarks tredje största med-
icintillverkare – har valt Malmö som ny bas för
verksamheten²⁰⁹
- ~ Amerikanska börsbolaget Cooper Surgical har
köpt skånska Medscand Medical i Malmö²¹⁰
- ~ Amerikanska bioteknik företaget Biogen har
etablerat ett center i Hilleröd, norr om Køben-
havn²¹¹
- ~ Medicinteknikbolaget Meditelligence har öppnat
kontor i Malmö²¹²
- ~ Danska Orifarm A/S har flyttat sitt svenska
huvudkontor från Stockholm till Malmö²¹³
- ~ Pfizer Pharmaceuticals etablerade 1998 sitt hu-
vudkontor för Norden och Benelux i regionen²¹⁴
- ~ CIPHERGEN Biosystems Inc. har etablerat en

organisation med ansvar för hela Skandinavien,
Finland och Baltikum²¹⁵

- ~ Glaxo Smith Kline, huvudkontor för norra
Europa i Malmö²¹⁶
- ~ Eli Lilly²¹⁷
- ~ Bristol Myers²¹⁸
- ~ Bayer har flyttat sitt Skandinaviska huvudkontor
från Stockholm till København²¹⁹
- ~ Medarex Inc har valt att lokalisera sitt europe-
iska dotterbolag Genmab A/S i København²²⁰
- ~ Amerikanska Maxygen etablerade sig i Dan-
mark i maj 2000 genom förvärvet av ProFound
Pharma, och flyttade samtidigt huvudkontoret
för läkemedelsdivisionen från Silicon Valley till
København²²¹
- ~ Novo Nordisk Farmaka har samlat hela sin
skandinaviska säljorganisation i Malmö²²²
- ~ Norska Nutri Pharma har etablerat kontor i Kø-
benhavn²²³

IT, TELEKOMMUNIKATION OCH ELEKTRONIK

- ~ Sun Microsystem AB har etablerat en ny enhet i
Øresundsregionen, som skall verka i både Syd-
sverige och i Danmark²²⁴
- ~ Teknikkonsultföretaget ProTang har etablerat
ett kontor i Malmö, som fungerar som företa-
gets Øresundskontor²²⁵
- ~ Orange Sverige förlade sitt huvudkontor i Mal-
mö, men har lagt ner sin svenska verksamhet²²⁶
- ~ IT-konsultföretaget Meteorit med inriktning på
systemutveckling öppnar kontor i Malmö. På
sikt kommer företaget även att etablera sig i Kø-
benhavn²²⁷
- ~ AddPro har etablerat sig i Malmö²²⁸
- ~ Commerce One etablerar (B2B, e-handelslös-
ningar) sitt nordiska huvudkontor i København
- ~ Maersk Data, industrijätten A.P Möllers IT-fö-
retag, har tagit över Malmöföretaget ItAssign och
Framfabs kontor i Lund, som ett led i sin sats-
ning på den svenska marknaden²²⁹

- ~ Amerikanska IT-koncernen Intel planerar att bygga ett nytt huvudkontor för sitt danska dotterbolag, Giga, utanför Köbenhavn²³⁰
- ~ Exedra Communication AB har etablerat ett call-center i Business Center Öresund, Landskrona²³¹
- ~ IT-konsultföretaget MindCom med verksamhetsfokus på utveckling, teknik och implementering har öppnat kontor i Malmö
- ~ Brittiska Colt Telecom har öppnat filial i Köbenhavn²³²
- ~ IT-konsult företaget Infogrator har öppnat kontor i Malmö²³³
- ~ Svenska konsultföretaget Cyber Com etablerar sig i Danmark
- ~ Amerikanska IT-företaget Stream International etablerar sitt första skandinaviska kontor i Helsingborg²³⁴
- ~ T-systems etablerade sig i regionen genom förvärvet av Primix Solutions, vilka har som affärsidé att hela Øresundsregionen skall vara företagets hemmamarknad
- ~ Arrowhead (bl a Internet) har kontor i Malmö och har öppnat ett i Danmark
- ~ Dell Computers som erbjuder bl a nätverkslösningar åt företag finns numera även i Danmark
- ~ Sun Microsystems placerar ett Sun Java Center i Malmö och Köbenhavn²³⁵
- ~ Innehållsleverantören Inovit AB har etablerat sig i Øresundsregionen²³⁶
- ~ Dataserviceföretaget NL Partner har flyttat sin marknadsavdelning från Stockholm till Malmö
- ~ IT-marketingföretaget InfoOne har öppnat ett call-center i Kristianstad²³⁷
- ~ Internet-företaget Linq öppnade under 1999 ett Malmökontor som samarbetar med det äldre kontoret i Köbenhavn²³⁸
- ~ Konsultföretaget Sema Group har bildat ett affärsområde som omfattar Halland, Skåne och Köbenhavnsregionen²³⁹
- ~ Växjöbaserade Improve har etablerat sig i Malmö²⁴⁰
- ~ Dagaz, med fokus på bl a säkerhet, har etablerat sig i Malmö²⁴¹
- ~ eQualitySolutions etablerade sig i augusti 2000 i Malmö²⁴²
- ~ Handelsbanken flyttar delar av sin dataverksamhet till bl a Malmö²⁴³
- ~ IT-konsultföretaget Netlight har etablerat sig i Malmö²⁴⁴
- ~ Satsafe, som bl a arbetar med positionsbestämning via mobiltelefon, har etablerat ett Malmökontor²⁴⁵
- ~ Software Innovation öppnade ett filialkontor i Malmö i augusti 2000²⁴⁶
- ~ Telekombolaget Alcatel etablerade sitt kommersiella Nordcentrum för tredje generationens mobiltelefoni i Malmö²⁴⁷
- ~ Internetföretaget Artisan, med huvudkontor i Växjö, har öppnat kontor i Malmö²⁴⁸
- ~ Webbyrån Attraction har etablerat sig i Malmö²⁴⁹
- ~ Telematikföretaget Doubleway har etablerat sig i Malmö²⁵⁰
- ~ Teknikkonsultföretaget BlueLabs har öppnat kontor i Malmö²⁵¹
- ~ Nasdaqnoterade IT-företaget Citrix Systems har etablerat sitt nordiska huvudkontor i Köbenhavn²⁵²
- ~ Elektronikföretaget PartnerTech har flyttat sitt huvudkontor till Malmö²⁵³
- ~ Zepto Computers tillverkar notebooks och har etablerat sig i Øresundsregionen²⁵⁴
- ~ Fiberdata som ingår i TurnIT har genom förvärvet av bolaget Elservice i Trelleborg AB etablerat sig i Øresundsområdet²⁵⁵

"Jag ser som många andra affärsmän en oerhörd potential i Øresundsregionen"

Hasse Wallman, VD Wallmans Nöjen AB²⁵⁶

LOGISTIK OCH TRANSPORTER

- ~ Den spanska stålleverantören Acerinox Scandinavia AB etablerat både lager och servicekontor i Malmö, i syfte att därifrån täcka hela Östersjöområdet²⁵⁷
- ~ Toyota flyttar sin import och logistikverksamhet för hela Norden och Baltikum till Malmö²⁵⁸
- ~ Maersk Sealand har att öppnat ett lokalkontor i Helsingborg²⁵⁹

- ~ Logistikkonsulterna Top Logic har etablerat kontor i såväl Malmö som på den danska sidan av sundet²⁶⁰
- ~ DFDS Transport ABs svenska huvudkontor finns i Malmö.

FÖRETAGSTJÄNSTER

- ~ Concours Cepro AB, som erbjuder extern verksamhetsrådgivning och affärsutveckling har etablerat sig i Øresundsregionen²⁶¹
- ~ Amerikanska Call-center företaget Sitel har öppnat ett kontor i København²⁶²
- ~ Mat på Jobbet etablerade förra året sin servicefunktion med mat och mellanmål till kyl- och frysskåp till företagskunder i Malmöregionen²⁶³
- ~ Tjänsteföretaget Big Image har etablerat sig i Malmö²⁶⁴
- ~ Mediaproduktionsföretaget Citat ska etablera ett regionkontor i Malmö²⁶⁵
- ~ Reklambyrån Nordengren med säte i Stockholm har öppnat kontor i Malmö²⁶⁶
- ~ Managementkonsultbyrå Distinct Consulting, med kontor i både Stockholm och København, är numera etablerat även i Malmö²⁶⁷
- ~ Bemanningföretaget Arena Personal har etablerat kontor i Malmö
- ~ Bemanningföretaget Labteam, med huvudkontor i Uppsala, har etablerat sig i Lund²⁶⁸
- ~ Ernst & Young har flyttat sitt europeiska momscentrum till Malmö²⁶⁹
- ~ Reklamkoncernen A-com utökar sin verksamhet och öppnar Sandberg Media Synergi i Malmö²⁷⁰
- ~ Rekryteringsföretaget Alumni öppnar kontor i Malmö²⁷¹
- ~ Norska kundtjänstföretaget Multipartner har förlagt sitt svenska huvudkontor till Malmö²⁷²
- ~ PR-företaget GCI Mannov i Malmö och København
- ~ Tyska PR-företaget Ehrenberg i Malmö och København²⁷³
- ~ PR-byrå Heimburger i Helsingborg (har förvärvats av danska reklambyrå Nørsgaard Mikkelsen)²⁷⁴
- ~ PR-byrå Journalistgruppen har etablerat sig i Malmö²⁷⁵

- ~ PR-företaget JKL numera etablerat i København²⁷⁶
- ~ PR-byrå Raptor har öppnat kontor i Malmö²⁷⁷
- ~ Reklambyrå lydeking.stockholm har etablerat kontor i København²⁷⁸
- ~ Rekryteringsfirman Hammer & Hanborg har öppnat kontor i Malmö²⁷⁹
- ~ Thulin rekrytering har öppnat kontor i Malmö²⁸⁰
- ~ Kalmarbaserade Capita Urval har etablerat kontor i Malmö²⁸¹
- ~ Konsultbyråerna Cepro Management och The Concourse Group fusionerar och etablerar kontor i Øresundsregionen
- ~ Tysk-Svenska Handelskammaren har öppnat kontor i Malmö²⁸²
- ~ Annonsbyrå SandbergTrygg har etablerat sig i Malmö och förvärvat Henri Annonsbyrå²⁸³
- ~ I juni 2000 öppnade reklambyrå kommun.communications sitt Malmökontor²⁸⁴
- ~ Kommunikationsbyrå Spider Relations har öppnat kontor i både Malmö och København²⁸⁵
- ~ Kommunikationsbyrå Adera har etablerat sig i Malmö i och med förvärvet av Blanking AB²⁸⁶
- ~ The XPO GROUP of Scandinavia, verksam inom event marketing, har etablerat sig i Malmö²⁸⁷
- ~ Ark Travel AB (affärsresor, grupp & konferens) har etablerat sig i Malmö²⁸⁸
- ~ Internetresebyrå Travelprice har etablerat sig i København med både en svensk och en dansk hemsida²⁸⁹
- ~ Norska call-centerföretaget Multipartner förlägger sitt svenska huvudkontor i Malmö²⁹⁰

PARTI- OCH DETALJHANDEL

- ~ British Car Import finns numera i Malmö²⁹¹
- ~ IMI Nordgrens har etablerat sig i Malmö²⁹²
- ~ Japan Photo finns i Malmö²⁹³
- ~ Orifarm har öppnat kontor i Malmö²⁹⁴
- ~ Price Off har etablerat sig i Malmö²⁹⁵
- ~ Rusta har etablerat sig i regionen²⁹⁶
- ~ Seating Concept är nyetablerat i Malmö²⁹⁷
- ~ Vitalas²⁹⁸

- ~ Örtmedicinska Institutet har etablerat sig i Malmö²⁹⁹
- ~ Hööks Hästsport AB har öppnat sitt första danska varuhus i Kolding på Jylland³⁰⁰
- ~ Schweiziska byggföretaget Bauhaus satsar i Skåne och har redan etablerat varuhus i både Helsingborg, Malmö och Löddeköpinge³⁰¹

BANK OCH FINANS

- ~ Finska investmentbolaget Bio Fund har etablerat kontor i Köbenhavn³⁰²
- ~ Nordiska Fondkommission har öppnat ett filialkontor i Malmö³⁰³
- ~ Öhman Fondkommision har etablerat sig i Malmö³⁰⁴
- ~ Riskkapitalbolaget Start-up Factory har öppnat en skånsk filial i forskningsbyn Ideon i Lund³⁰⁵

HOTELL OCH FASTIGHETER

- ~ Fastighetsbolaget Dockan Exploatering AB är nyetablerat i Malmö³⁰⁶
- ~ Norska hotellfastighetsbolaget Home Invest har köpt svenska Hotell Temperance i Malmö³⁰⁷
- ~ Hotellkedjorna Hilton och Marriot etablerar sig i Köbenhavn³⁰⁸
- ~ Holländska fastighets- och investeringsbolaget Fortress Groups gör sin första skandinaviska satsning i Malmö³⁰⁹
- ~ Brittiska mäklarfirman Healey & Baker etablerar ett Malmökontor³¹⁰
- ~ Norska pensionskassan KLP Ejendomme A/S etablerar sig i Köbenhavn genom fastighetsförvärv, dess första satsning utanför Norge³¹¹
- ~ Fastighetsbolaget Norrporten, med huvudkontor i Sundsvall, har etablerat sig i Skåne genom förvärv i Kristianstad och Helsingborg³¹²

ÖVRIGA

- ~ IKEA flyttar flertalet huvudkontorsfunktioner till Helsingborg
- ~ Magasineringsföretaget Shurgard använde sitt svenska kontor i Malmö som bas vid expansionen till Danmark
- ~ Tyska företaget Alexander Binzel, som marknadsför svetsutrustning, flyttade förra året sitt kontor och lager från Karlskrona till Malmö³¹³

- ~ Celsius Metech A/S, som är en del i Saabkoncernen öppnar kontor i Taastrup³¹⁴
- ~ Optronikföretaget Optronic öppnar sitt regionkontor för Øresund i Malmö³¹⁵
- ~ Japanska optikföretaget Hoya Corporation ska skapa ett Nordencentrum i Malmö genom uppköpet av Optikslip i Malmö. Syftet är att förse marknaderna i hela Norden samt Baltikum med glasögonglas.
- ~ Landskrona företaget Top Nordic flyttar sin inköpsorganisation och lager till Köbenhavn³¹⁶
- ~ Svenska vårdföretaget Capio vill genom sitt danska dotterbolag Actica, etablera ett vårdhem på norra Själland³¹⁷
- ~ Portsystem 2000 AB har öppnat ny filial i Malmö
- ~ Byggmaterial företaget Lafarge Braas Scandinavia AB planerar att bygga en taktegelabrik i Trelleborg³¹⁸
- ~ Nordic Growth Market, Sveriges näst största marknadsplats för aktier, har etablerat sig i Ideon, Lund³¹⁹
- ~ Färdigmatsföretaget Villman och Co har etablerat sig i Vellinge³²⁰
- ~ Grafiker företaget Mediafront etablerar kontor i Malmö
- ~ Hemserviceföretaget Homemaid har öppnat filial i Malmö³²¹
- ~ Gardena har förlagt sitt lager för hela Norden till Malmö³²²
- ~ Daimler Chrysler har flyttat sitt svenska huvudkontor från Stockholm till Malmö och slagit samman den svenska och den danska organisationen
- ~ Tyska truckkoncernen Jungheinrich från Stockholm till Skåne³²³
- ~ Franska aluminiumtillverkaren Pechiney har etablerat sitt nordiska huvudkontor i Frederiksberg
- ~ The Gillette Group
- ~ L'Oreal har etablerat nordiskt distributionscenter i Köbenhavn³²⁴
- ~ Irländsk/tyska säcktillverkaren IPS/Storsack har lokaliserat sitt nordiska försäljningskontor till Köbenhavn³²⁵
- ~ Leksakstillverkaren Mattel

- ~ Finska Amer, som säljer sportartiklar, har byggt upp ett danskt-svenskt försäljningskontor i Malmö³²⁶
- ~ Sveriges Trafikskolors Riksförbund har samlat sin verksamhet i Göteborg och Stockholm i Landskrona³²⁷
- ~ Säkerhetsföretaget Compatec AB, med huvudkontor i Ronneby, etablerade sig i Malmö³²⁸
- ~ Berghs reklamskola återkom till Malmö hösten 2001³²⁹
- ~ Inkubatorföretaget Starthouse, med huvudsäte i Karlskrona, har etablerat kontor i Malmö³³⁰
- ~ Göteborgsbaserade betongtillverkaren Färdig Betong etablerar sig i Skåne genom att förvärva 50 % av Essbetong³³¹

Bilagor

BILAGA I:

Undersökningar om faktorer som styr företags val av etableringsplats

Europeiska Bankunionen redovisar följande parametrar, baserat på en undersökning bland 10 000 investerare:

1. Infrastruktur
2. Kulturutbud
3. Bostäder
4. Arbetskraft
5. Företagsklimat
6. Hjälp från stat och kommun

OECD:s undersökningar bland högteknologiska företag i USA gav följande faktorer av störst betydelse vid val av region³³²:

1. Tillgång till kvalificerad arbetskraft
2. Arbetskraftsutbud
3. Skatteläge
4. Tillgång till universitet och högskolor
5. Levnadskostnad
6. Transportläge
7. Marknadstillgänglighet
8. Regionala restriktioner
9. Energikostnader
10. Kultur- och rekreativ utbud

Invest in Sweden Agency har genom enkäter till ca 150 koncernhuvudkontor respektive divisionshuvudkontor studerat faktorer av betydelse för deras lokalisering, varav följande parametrar ansågs viktigast³³³:

1. Individuell beskattningsnivå
2. Goda transportmöjligheter
3. Närhet till kunder
4. Regelverk och ekonomisk politik
5. Bolagsskatt
6. Närhet till leverantörer

Stockholms läns landsting studerade 20 internationella företag i Stockholmsregionen och fastställde att följande faktorer var viktigast³³⁴:

1. Telekommunikationer
2. Företagsklimat
3. Tillgång till kvalificerad arbetskraft
4. Levnadsomkostnader
5. Vägnätets omfattning
6. Tillgång till bostäder

Det brittiska företaget Healey & Baker publicerar årligen en studie som bl a redovisar viktiga faktorer för företags etablering, grundat på intervjuer med 500 företagsledare. Följande faktorer identifierades år 1999³³⁵:

1. Marknadsnärhet
2. Transportförbindelser, regionala och internationella
3. Kvalitet och tillgång till telekommunikationer
4. Tillgång till arbetskraft och kostnaderna för denna
5. Företagsklimat, d v s skatter, bidrag, etableringsstöd, m m.
6. Tillgång till lokaler
7. Språkmiljö
8. Framkomlighet inom staden
9. Livskvalitet
10. Ren miljö

BILAGA 2:

Universitet och högskolor i Øresundsregionen

Följande institutioner ingår i Øresundsuniversitetet:

Lunds universitet, inklusive Campus Helsingborg
 Københavns Universitet
 Danmarks Tekniske Universitet
 Handelshøjskolen i København
 Den Kgl Veterinaer- og Landbohøjskole
 Sveriges Lantbruksuniversitet/Alnarp
 Danmarks Lærerhøjskole
 Danmarks Farmaceutiske Højskole
 Roskilde Universitetscenter
 Malmö Högskola
 Danmarks Biblioteksskole
 Højskolan Kristianstad

Det finns ytterligare institutioner med högskolestatus i Skåne och på Själland. Nedan följer en förteckning över en del av dessa. Det finns också ett stort antal vård- och lärarhögskolor i regionen.

Ingeniørhøjskolen Københavns Teknikum
 Danmarks Designskole
 Den Grafiske Højskole
 Det Kgl Danske Kunstakademis Arkitektskole
 Det Kgl Danske Musikkonservatorium
 Det Kgl Danske Kunstakademis Billedkunstskoler
 World Maritime University
 Musikhøjskolan i Malmö
 Teaterhøjskolan i Malmö
 Konsthøjskolan i Malmö
 Trafikflygarhøjskolan i Ljungbyhed

Fotnoter

- 1 Wichmann Mathiessen, "Regional utvecklingsstrategi", ur Wichmann Matthiessen (red.), "Øresundsområdet, Verdensklasse: Eksempler & Perspektiver", 1998
- 2 New York Times, 18 juni 2001
- 3 P g a begränsad tillgång till statistik över jämförbara regioner i Europa jämförs här europeiska storstadsregioner mot området København-Malmö-Lund.
- 4 CMP news Nr 1 nov 2001
- 5 Svenska Vägföreningen, "EU-handel och transporter – Analyser och prognoser för Sverige", 1999
- 6 EU-kommissionen, "Moving Forward", 1999
- 7 Invest in Sweden Agency, "I huvudet på ett företag", 1999
- 8 Copenhagen Capacity & Wonderful Copenhagen, "Copenhagen – Fact & Fiction", 1999, www.cph.dk
- 9 Copenhagen Airport, Airline relations, 2002
- 10 TNT och Luftfartsverket, Pressinformation 2000-09-04
- 11 Copenhagen Airports, 2002. IATA = International Air Transport Association
- 12 www.copcap.com
- 13 Verdens Gang, Metro (TT), 00-02-21
- 14 Copenhagen Capacity & Wonderful Copenhagen, "Copenhagen - Fact & Fiction", 1999
- 15 Copenhagen Airports, www.cph.com
- 16 Luftfartsverket, www.lfv.se
- 17 www.cmport.com
- 18 Helsingborgs hamn, www.port.helsingborg.se
- 19 IMD, "World Competitiveness Yearbook", 1999
- 20 European Logistics Survey, 1996, refererad i Copenhagen Capacity, www.oresund.com/facts/copcap6.htm
- 21 Copenhagen Capacity, www.oresund.com/facts/copcap6.htm
- 22 Företagsklimat är en tämligen diffus term som kan innefatta många parametrar. I denna rapport är företagsklimat ett samlingsbegrepp för flera faktorer som är av betydelse vid etablering av företag.
- 23 Sydsvenska Dagbladet
- 24 "The Greater Copenhagen property market 2002", Sadolin/Albaek
- 25 IMD, World Competitiveness Yearbook, 1999
- 26 Invest in Sweden Agency, National Report, 1999
- 27 Industriförbundet, "Konjunkturen Skåne", 1999
- 28 Copenhagen Capacity Fact Sheet, 2000
- 29 Invest in Sweden Agency, "Sweden - a Natural Base for Regional Headquarters", 1999
- 30 www.nyforetagarcentrum.se
- 31 Malmö Nyföretagar Center, 2002-09-20
- 32 Se bl a Riksskatteverkets rapport 1999:3, "Vår omvärld år 2010", 1999 samt olika publikationer av professor Åke E Andersson, KTH.
- 33 AMS Utredningsenhet, 00-11-21
- 34 Danmarks Statistik och Statistiska Centralbyrån, "Øresund - siffror om regionen", 1999
- 35 www.uni.oresund.org och olika organisationer; www.oresund.com
- 36 www.efmd.be
- 37 www.simi.dk
- 38 Erhvervsbladet/Brobusiness: "300 000 udlændinge i Malmø / København", 00-03-16
- 39 Københavns kommun och Malmö stad, "Our new/ Vår nya/ Vores nye region", 1999
- 40 Skånes turistråd, 2001
- 41 AB Vigilator & Turismens Udviklingscenter, "Kortlægning og udvikling af perspektivrige samarbejdsprojekter inden for turismen i Øresundsregionen", 1998
- 42 New York Times, 11 september 2000
- 43 metroexpress, 2002-09-24
- 44 Wichmann Mathiessen, "Øresundsområdet. Verdensklasse: Eksempler og perspektiver", Förord, 1998
- 45 Københavns kommun och Malmö stad, "Our new/ Vår nya/Vores nye region", 1999
- 46 Ur Brinkmann, "Øresundsregionen kulturelle udstyrning", 1997, refererad i AB Vigilator & Turismens Udviklingscenter, "Kortlægning og udvikling af perspektivrige samarbejdsprojekter inden for turismen i Øresundsregionen", 1998
- 47 Københavns kommun och Malmö stad, "Our new/ Vår nya/Vores nye region", 1999
- 48 Roskilde Festival, www.roskilde-festival.dk
- 49 Københavns kommun och Malmö stad, "Our new/ Vår nya/Vores nye region", 1999
- 50 AB Vigilator & Turismens Udviklingscenter, "Kortlægning og udvikling af perspektivrige samarbejdsprojekter inden for turismen i Øresundsregionen", 1998
- 51 Muntlig utsago från Thomas Arnström, miljöchef Svalöv kommun
- 52 Sydsvenska Dagbladet, 00-01-16
- 53 Olika organisationer, www.oresund.com/living/living2.htm
- 54 Copenhagen Capacity & Wonderful Copenhagen,

- ”Copenhagen - Fact & Fiction”, 1999
- 55 www.isa.se
- 56 www.imercer.com
- 57 www.sigmacollege.com
- 58 Københavns kommun och Malmö stad, ”Our new/ Vår nya/Vores nye region”, 1999
- 59 www.copcap.dk
- 60 OECD-basket, Ref. TeleDanmark 1998, refererad i ”Copenhagen Fact & Ficiton”, 1999
- 61 ”IT-infrastrukturen i Sverige 2002, Post och Telestyrelsen
- 62 www.it-c.dk/Internet/Itu/orestad
- 63 Lundquist, Jonsson, Olander, ”Närhet och vida nätverk”, 1999
- 64 Ibid
- 65 Sydsvenska Dagbladet, ”Maritima bolag repar mod vid Øresund”, 99-09-25
- 66 Erhvervsbladet/Brobusiness, 00-01-20
- 67 www.emuc.dk
- 68 Dagens Industri, annonsbilaga 00-03-27, ”Medicon Valley”
- 69 Peter Halken, VD för Medicon Valley Academy, föredrag 00-01-27
- 70 www.mva.org
- 71 Koncernchef James C. Mullen, Biogen, Sydsvenska Dagbladet, 2001-05-16
- 72 www.mva.org
- 73 www.itoresund.org
- 74 www.oresundfood.org
- 75 www.invest.skane.se
- 76 www.oresund-environment.org
- 77 Uttryckt som antal miljöcertifierade företag per invånare. Ny Teknik, ”Sverige världsbäst på miljö”, Nr 2000:11
- 78 Wichmann Matthiessen (red.), ”Øresundsområdet, Verdensklasse: Eksempler & Perspektiver”, 1998
- 79 PEROHCON, ”Förutsättningar för internationella organisationers lokalisering till Malmö”, dec 1998
- 80 Se bl a Sachs’ inledningsanförande vid SNS’ jubileumskonferens 1998 (SNS, 1999)
- 81 Invest in Sweden Agency, www.isa.se
- 82 www.kalmar.regionforbund.se
- 83 Pressmeddelande Stockholm och Naerum 11 april 2000
- 84 DTU Analysis & Research promotion Center, 1999, publicerad i Copenhagen Capacity, ”Location Copenhagen”, 2000
- 85 Mathiessen & Schwarz & Find, ”Research Gateways of the World: An Analysis of Networks Based on Bibliometric Indicators”, publicerad i Andersson & Andersson, ”Gateway Regions to the World” (1999)
- 86 Muntlig utsago från Gertrud Bohlin Ottosson, VD för Ideon Center AB, maj 2000
- 87 Öresundsbarometern nr 9, 2002
- 88 Specialstudie Mälardalen och Sydvästkusten November 2001, Ekonomiska Sekretariatet, Nordea
- 89 MeritaNordbanken, ”Øresundsregionens integration, ett Ø är ett Ö”, 1999
- 90 Beräkningar av professor Sten Wandel, Lunds Tekniska Högskola, refererade i Den Danske Bank, ”Business Today”, nr 5 2000
- 91 MeritaNordbanken, ”Ekonomiska utsikter”, okt 1999
- 92 www.copcap.dk
- 93 Länsarbetsnämnden, ”Utvecklingen på arbetsmarknaden i Öresundsregionen – prognos 1999-2008. www.ams.se
- 94 Öresundskomiteen, www.oresundskomitten.dk
- 95 DI, ”Øresundsbron sätter fart på husbyggandet i Skåne”, 99-10-01
- 96 ”Byggprognos för Skåne, 2002-2004”, Sveriges Byggindustrier
- 97 www.oresundnetwork.org
- 98 www.mediconvalley.com
- 99 Tidningen Børsen, ”Nye storcentre udløser handelskrig”, 00-03-02
- 100 www.invest.skane.se
- 101 Öresundsbarometern nr 9, 2002
- 102 ”Näringslivets Öresundsindex”, 2002
- 103 Sydsvenska Dagbladet, 2001-09-07
- 104 Statistiska Centralbyrån: Øresundsbarometern, nr 6 november 2000
- 105 Statistiska Centralbyrån: Øresundsbarometern, nr 6 november 2000
- 106 CMP News Nr 1 november 2001
- 107 Öresundsmagasinet, ”Analyser på båda sidor av sundet”, nr 5/2000
- 108 Nytt från Öresund, ”Svensk-dansk kryddjätte bildas”, 00-08-31
- 109 Øresunds-posten, Nr 1 2000
- 110 Nytt från Öresund, ”Skåne-möllan förvärvar del i danskt företag”, 01-01-15
- 111 Kopparbergs Bryggerier, www.kopparbergs.se
- 112 Nytt från Öresund, ”Dansk-svensk äggfusion på gång”, 02-06-12

- 113 Cerealia, www1.cerealia.se
- 114 Nytt från Öresund, "Svenskt charkföretag hittade ny marknad i Danmark", 02-12-13
- 115 Nytt från Öresund, "Helsingborgsföretag satsar i Danmark", 01-10-18 samt www.fnax.se
- 116 www.dat-schaub.dk
- 117 www.resco.se
- 118 www.releasen.nu
- 119 Frontec, www.frontec.se
- 120 Nytt från Öresund, 02-10-02
- 121 Utfors, www.utfors.se
- 122 Rapidus nyhetsbrev, 01-07-31
- 123 Rapidus nyhetsbrev, 01-08-21
- 124 Rapidus nyhetsbrev, 01-08-22
- 125 Trygghetsbolaget, www.trygghetsbolaget.com
- 126 Rapidus nyhetsbrev, 01-02-28
- 127 Rapidus, "Marknadschef från Compaq skall etablera Vioma i Danmark", 00-12-21
- 128 Rapidus, "Chainformation gör inbrytning i Danmark", 02-03-27
- 129 Nytt från Öresund, "Konftel samarbetar med danskt IT-företag", 02-05-06
- 130 Nytt från Öresund, "Oracle återvänder till Malmö", 02-06-13
- 131 Excanto, www.excanto.se
- 132 Rapidus, "København blir bas när brittiska Idesta skall växa i Norden" 01-12-17 samt "Mercury Group köper Idesta i Danmark", 02-06-19
- 133 Sydsvenska Dagbladet, "Dansk tegelleverantör köper halva Tegelmäster", 00-05-16
- 134 Erhvervsbladet/Brobusiness, "Danskt boföretag gör storköp i Malmö", 00-04-27
- 135 Tidningen Børsen, 00-03-09
- 136 Sydsvenska Dagbladet, "Öresundsmäklare startar nätverk", 00-09-28
- 137 Nytt från Öresund, "Dansk investering i skånska hus", 02-03-18
- 138 www.white.se
- 139 Rapidus, "Malmöföretaget Galencia startar dotterbolag i København", 00-11-06
- 140 Spadille A/S, www.spadille.dk
- 141 MeritaNordbanken, "Regionernas ekonomi", november 2000
- 142 Rapidus, "Sundhedsguiden.dk satsar på svenska marknaden", 00-08-23
- 143 Sydsvenska Dagbladet, 01-02-26
- 144 Medicon A/S, www.medicon.dk
- 145 Rapidus, "Malmö blir bas för danska läkemedelskopior till svenska marknaden, 02-05-29
- 146 Malmöhus Invest AB Pressrelease, 00-03-13
- 147 EQT Scandinavia, www.eqt.se
- 148 Erhvervsbladet/Brobusiness, 00-02-17, Den Danske Bank, "Business Today", nr 5 år 2000
- 149 Nytt från Öresund, "Bank öppnar dansk sajt", 00-12-13
- 150 Nytt från Öresund, "Investeringsföretaget Intellecta öppnar kontor i Danmark", 01-01-08
- 151 Nytt från Öresund, "Retention expanderar", 01-01-03
- 152 Nytt från Öresund, 01-04-17
- 153 Rapidus, "Danske Venture Partners investerar i Malmöbolag", 02-05-15
- 154 Tidningen "Børsen", 02-09-25
- 155 Albihns, Pressrelease januari 2001
- 156 MeritaNordbanken, "Regionernas ekonomi", november 2000
- 157 Nytt från Öresund, "Reklambyrå öppnar kontor i Öresundsregionen", 00-09-08
- 158 ÖresundsMagasinet, juni/juli 2000
- 159 Malmö Stads Näringslivskontor, "Fler danska företag", 00-11-09, www.naringslivskontoret.malmo.se
- 160 Cultivator, www.cultivator.dk
- 161 Proffice, www.proffice.se samt Poolia, www.poolia.se
- 162 Semcon, www.semcon.se
- 163 Benima, www.benima.dk
- 164 Rapidus, "BearingPoint flyttar Malmökontoret till København", 03-01-08
- 165 Nytt från Öresund, "Retention expanderar", 01-01-03
- 166 Kreab, www.kreab.com
- 167 www.sydney.net/spraklink
- 168 Aspekta, www.aspekta.se
- 169 Uttenthal, www.uttenthal.dk
- 170 Academedia, www.academedia.se
- 171 Sydsvenska Dagbladet, "Belöning väntar den som namnger gallerian", 99-08-27
- 172 MeritaNordbanken, "Regionernas ekonomi", november 2000
- 173 Biltema, www.biltema.dk
- 174 Synoptik, www.synoptik.se
- 175 Nytt från Öresund, "Danska Ilva satsar i Sverige", 03-01-29
- 176 www.imsverige.se

- 177 Sydsvenska Dagbladet, 00-07-07,
www.taxiavisen.dk
- 178 Öresundsmagasinet, "Mera stil och smil runt
sundet", nr 4/2000
- 179 www.dsb.dk
- 180 Sydsvenska Dagbladet/Berlingske: Öresundsnytt,
"Sturups flygplats blir filial till Kastrup", 00-11-21
- 181 Jyllands-Posten, Morgenavisen 99-06-13
- 182 Nytt från Öresund, www.nfo.nu
- 183 Nytt från Öresund, 01-05-09
- 184 Rapidus, "Stora framgångar i Danmark för skånskt
filmbolag", 02-09-18
- 185 MeritaNordbanken, "Regionernas Sverige",
feb 2000
- 186 Nytt från Öresund, "Öresundskraft satsar i
Danmark", 00-12-15
- 187 MeritaNordbanken, "Regionernas ekonomi",
november 2000
- 188 Posten Sverige "Bättre brevtjänster i Öresunds-
regionen", mars 2000
- 189 Metro, "Danska däck blir ny råvara i Skåne",
00-04-28
- 190 Nytt från Öresund, "Svenskt-danskt opera-
samarbete", 00-11-06
- 191 Nytt från Öresund
- 192 Hilti, www.hilti.se
- 193 Team Hyldahl, www.teamhyldahl.dk
- 194 Nytt från Öresund, "Utländska investerare i
Skåne", 03-02-14
- 195 Nytt från Öresund, "Skånskt olja exporteras till
Danmark", 02-04-15
- 196 Rapidus, "...och börjar samarbeta med Malmö-
mässan", 02-04-24
- 197 Nytt från Öresund, "Svenska Lim köper danskt
bolag", 02-06-13
- 198 www.stenqvist.se
- 199 Nytt från Öresund, "Dansk öl i svenska burkar",
02-09-02
- 200 www.sydkraft.se
- 201 www.heptown.com
- 202 www.krak.dk
- 203 Danske Bank, 2001-06-19
- 204 Nytt från Öresund, 01-04-25
- 205 Sardus, "Årsredovisning 1998", 1999
- 206 Sydsvenska Dagbladet, "Seven Eleven öppnar 30
butiker i Skåne", 00-12-07
- 207 Nytt från Öresund, "Hamburgerkedja till Skåne",
00-12-12
- 208 Euromedica Pressrelease, 02-10-22
- 209 Nytt från Öresund, 01-02-05
- 210 Rapidus Nyhetsbrev, 01-10-31
- 211 Nytt från Öresund 01-05-15
- 212 Nytt från Öresund 01-05-04
- 213 Rapidus, "Danska Orifarm flyttar från Stockholm
till Malmö", 01-01-17
- 214 Andersson, Dümmatze, Kull, Jönsson och Oredsson,
"Öresundsregionens internationella konkurrens-
kraft", Malmö Högskola 2000
- 215 Erhvervsbladet/Brobusiness, "Amerikansk bio-tek
firma till København", 00-03-30
- 216 Medicon Valley: "Impacting World Health &
Science", 1999
- 217 Ibid
- 218 Ibid
- 219 Bayer, www.bayer.dk/bayer/norden.nsf/content/
08F6?OpenDocument
- 220 Den Danske Bank, "Business Today", nr 5 2000
- 221 Copenhagen Capacity, "Insight Copenhagen",
nr 16, oktober 2000
- 222 www.novonordisk.se
- 223 Nytt från Öresund, "Norsk hälsokost till Öresunds-
regionen", 00-10-23
- 224 Pressmeddelande, 11 april 2000,
www.newsonline.se
- 225 www.protang.se
- 226 Sydsvenska Dagbladet, "Orange lägger huvud-
kontor i Malmö", 00-12-17
- 227 Rapidus Nyhetsbrev, 02-10-08
- 228 Sydsvenska Dagbladet, 2002
- 229 Sydsvenskan 01-09-07
- 230 Nytt från Öresund, 01-08-29
- 231 Nytt från Öresund, 01-06-21
- 232 Rapidus nyhetsbrev, 02-04-26
- 233 Nytt från Öresund, 01-04-19
- 234 Sydsvenska Dagbladet, "Nya IT-jobb i Helsing-
borg"
- 235 Erhvervsbladet/Brobusiness, "IT-center till
Øresundsregionen", 00-03-30
- 236 Inovit AB, www.inovit.com
- 237 Affärs- och kapitalnytt, "IT-Marketing", nr 2 2000
- 238 Affärs- och kapitalnytt, "Företagsportaler ger
snabbtänkta företag", nr 2 2000
- 239 Nytt från Öresund, "Sema till Öresund", 00-05-29
- 240 Sydsvenska Dagbladet, "Personalbrist sinkar till-
växten för nyinflyttat IT-företag", 00-09-01

- 241 Affärs- & Kapitalnytt, ”Malmö lockade Dagaz”, nr 5/2000
- 242 Affärs- & Kapitalnytt, ”Andra generationens IT-konsulter”, nr 5/2000
- 243 Nytt från Öresund, ”Banker väljer Malmö”, 00-11-23
- 244 Sydsvenska Dagbladet, ”IT-komet öppnar för 100 nya jobb i Malmö”, 00-08-24
- 245 Sydsvenska Dagbladet/Berlingske, ”IT-företag öppnar kontor i Malmö”, 00-09-12
- 246 SoftwareInnovation, www.softinn.se
- 245 Rapidus, ”Alcatel öppnar nordiskt 3G-center i Malmö”, 02-05-27
- 248 Artisan, www.artisan.se
- 249 Attraction, www.attraction.se
- 250 Doubleway, www.doubleway.com
- 251 BlueLabs, www.bluelabs.se
- 252 Rapidus, ”Nasdaqnoterade Citrix växer i Norden med København som bas”, 01-11-14
- 253 Partnertech, www.partnertech.se
- 254 www.zepto.dk
- 255 www.fiberdata.se
- 256 Øresundsposten Nr 1, november 2001
- 257 Sydsvenska Dagbladet, 02-06-14
- 258 Nytt från Öresund, 01-09-28
- 259 Maersk Sealand, Traderna Mellan, ”Temanummer IET och Helsingborg”
- 260 Muntlig utsago från Kaj Bergström, Top Logic
- 261 www.cepro.se
- 262 Nyhetsbrevet Rapidus, 02-01-31
- 263 Sydsvenska Dagbladet, 02-03-25
- 264 www.bigimage.se
- 265 Sydsvenska Dagbladet, 01-05-31
- 266 Nyhetsbrevet Rapidus, 01-10-01
- 267 Nyhetsbrevet Rapidus, 01-06-14
- 268 Rapidus ”Nytt bemanningsföretag startar filial i Medicon Valley” 01-12-12
- 269 Nyhetsbrevet Rapidus, 01-05-03
- 270 Nytt från Öresund, 01-04-21
- 271 Nytt från Öresund, 01-01-31
- 272 ”Näringsliv i Malmö”, Malmö Stad, nr 3 2002
- 273 Erhvervsbladet/Brobusiness, 00-02-17
- 274 Nytt från Öresund, ”Dansk reklambyrå väljer Helsingborg”, 01-01-17
- 275 Journalistgruppen, inbjudan till invigning 00-11-27
- 276 Nytt från Öresund, ”JKL till København”, 00-09-29
- 277 Nytt från Öresund, ”Ny PR-byrå till Malmö”, 00-10-09
- 278 Nytt från Öresund, ”Reklambyrå till København”, 00-10-23
- 279 Hammer & Hanborg, www.hammerhanborg.com
- 280 Sydsvenska Dagbladet/Berlingske: Öresundsnytt, ”En region med växtkraft”, 00-05-23
- 281 Capita Urval, www.capitaurlval.se
- 282 Tysk-Svenska Handelkammaren, www.handelskammer.cci.se
- 283 Nytt från Øresund, ”Skånsk annonsbyrå säljs – och växer”, 00-11-27
- 284 Affärs- & Kapitalnytt, ”Malmö strategiskt”, nr 5/2000
- 285 Nytt från Öresund, ”Spider Relations öppnar i Malmö”, 00-08-02
- 286 Sydsvenska Dagbladet, ”Reklambyrå i Malmö säljs till Adera”, 00-06-08
- 287 The XPO GROUP of Scandinavia, www.xpogroup.se
- 288 ARK Travel AB, www.ark.se
- 289 Affärs- & Kapitalnytt, ”Ny nätresebyrå i København”, nr 6/2000
- 290 Nytt från Öresund, ”Malmö får norskt call-center-företag”, 02-03-25
- 291 Sydsvenska Dagbladet, 02-03-25
- 292 Ibid
- 293 Ibid
- 294 Ibid
- 295 Ibid
- 296 Ibid
- 297 Ibid
- 298 Ibid
- 299 Ibid
- 300 Nytt från Öresund, 01-09-04
- 301 Sydsvenska Dagbladet, 01-02-27
- 302 Sydsvenska Dagbladet 01-01-23
- 303 Nordiska Fondkommission, www.nordiska.com
- 304 Öhman Fondkommission, www.ohman.se
- 305 Sydsvenska Dagbladet, ”Placerar slåss om skånska IT-guldägg”, 00-09-13 samt ”Startupfactorys Skåneplaner hotas”, 01-01-17
- 306 Sydsvenska Dagbladet, 02-03-25
- 307 Nytt från Öresund, 01-06-05
- 308 Sydsvenska Dagbladet/Berlingske: Öresundsnytt, ”En region med växtkraft”, 00-05-23

- 309 Affärs- & Kapitalnytt, ”Europas bästa läge”,
nr 5/2000
- 310 Nytt från Öresund, ”Stor mäklarfirma till Malmö”,
00-08-24
- 311 Nytt från Öresund, ”Norrmän storsatsar i Öresunds
regionen”, 02-09-18
- 312 Norrporten, www.norrporten.se
- 313 Sydsvenska Dagbladet, 02-03-25
- 314 Nyhetsbrevet Rapidus, 01-09-07
- 315 www.edtnscandinavia.com
- 316 Nytt från Öresund, 01-09-03
- 317 Nytt från Öresund, 01-07-03
- 318 Sydsvenska Dagbladet, 01-05-05
- 319 Nordic Growth Market, www.ngm.se
- 320 Nytt från Öresund, 01-04-25
- 321 Sydsvenska Dagbladet, 01-02-10
- 322 ”Näringsliv i Malmö”, Malmö Stad, nr 3 2002
- 323 Tidningen Børsen, 99-06-24
- 324 Sydsvenska Dagbladet/Berlingske: Öresundsnytt,
”En region med växtkraft”, 00-05-23
- 325 Erhvervsbladet/Brobusiness, ”Irsk-tysk firma åbner
nordisk salgskontor i København”, 00-09-14
- 326 MeritaNordbanken, ”Regionernas ekonomi”,
november 2000
- 327 Nytt från Öresund, ”Trafikskolor styrs från Skåne”,
00-12-11
- 328 Nytt från Öresund, ”Säkerhetsbolag till Malmö”,
00-09-19
- 329 Nytt från Öresund, ”Berghs reklamskola satsar i
Malmö”, 00-10-25
- 330 Starthouse, www.starthouse.se
- 331 Nytt från Öresund, ”Göteborgsföretag satsar i
Malmö”, 02-04-24
- 332 Undersökning refererad i Andersson: ”Sydsvensk
Framtid”, 1989
- 333 Invest in Sweden Agencys ekonomiska råd
”I huvudet på ett företag”, 1999
- 334 Refererad i ”Förutsättningar för internationella
organisationers lokalisering till Malmö”,
PEROHCON, dec 1998. Denna undersökning riske-
rar att bortse från faktorer som företag efterfrågar,
men som Stockholmsregionen inte tillfredsställer.
- 335 Refererad i ”Flygplatskapaciteten i Stockholms-
regionen”, Luftfartsverket år 2000.

Øresund Industri & Handelskammare bildades
den 1 november 1999 genom en partiell fusion
mellan Sydsvenska Industri- och Handelskammaren
och Det Danske Handelskammer, nuvarande
Handel, Transport og Serviceerhvervene.

Med nära 13 000 medlemsföretag i Sydsverige och
Danmark är Øresund Industri & Handelskammare den
naturliga talesmannen för näringslivet i Öresundsfrågor
och en plattform för enskilda företags integration.
Arbetet bedrivs strategiskt genom näringspolitiska
insatser för att skapa bästa möjliga tillväxt- och
konkurrensvillkor för regionens företag samt operativt
genom rådgivning, utbildning och skapande
av kontakter mellan företag.

Øresund Industri & Handelskammare

Skeppsbron 2, SE-211 20 Malmö
Tel: +46 40 690 24 00
Fax: +46 40 690 24 90
www.handelskammaren.com

Børsen, DK-1217 København K
Tlf. +45 70 13 12 00
Fax +45 70 13 12 01
www.hts.dk

www.oresundchamber.com